

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura
pro sociální začleňování

Realizováno v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605.

VSTUPNÍ ANALÝZA VZDÁLENÉ DÍLČÍ PODPORY VE MĚSTĚ BROUMOV

Závěrečná zpráva z výzkumného
screeningu v Broumově

Zpracoval: Výzkumný tým Agentury pro sociální
začleňování

Květen 2018

Obsah:

Seznam zkratk.....	2
Cíle vstupního screeningu	3
Metodologie screeningu	3
Standardy výzkumné práce Agentury pro sociální začleňování	3
Základní terminologie	4
Agentura pro sociální začleňování	4
Sociální vyloučení	5
Město Broumov: Stručný přehled a historie	6
Město Broumov a historie spolupráce s ASZ.....	9
Aktuální stav sociálního vyloučení v Broumově	10
SVL ve středu města, východně a severovýchodně od Mírového náměstí a kláštera.....	13
SVL mezi centrem města a centrem městské části Olivětín	15
SVL v Olivětíně a Benešově	17
SVL Polákovy domy, východně od centra města	18
Porovnání současného stavu sociálního vyloučení se situací z roku 2009.....	19
Bydlení v kontextu sociálního vyloučení v Broumově	23
Nezaměstnanost v Broumově.....	26
Bezpečnost, sousedské vztahy a klima ve městě	29
Sociální služby a zdraví.....	32
Zadluženost.....	34
Indikátory a checklisty v jednotlivých oblastech intervencí ASZ	36
Zdroje	59

Seznam zkratek

ASZ = Agentura pro sociální začlenění

ČSÚ – Český statistický úřad

KoP = Kontaktní pracoviště

MěÚSS = Městský ústav sociálních služeb

NNO = Nestátní nezisková organizace

OSPOD = Orgán sociálně-právní ochrany dětí

PČR = Policie České republiky

SVL = Sociálně vyloučená lokalita

ÚP = Úřad práce ČR

VPP = Veřejně prospěšné práce

Cíle vstupního screeningu

Následující zpráva předkládá výsledky screeningu realizovaného Agenturou pro sociální začleňování (ASZ), která je jedním z odborů Úřadu vlády ČR, v období dubna do května 2018. Vstupní screening má posloužit jako základní informační materiál pro efektivní spolupráci ASZ s městem Broumov v rámci plánované spolupráce s Agenturou v režimu tzv. koordinovaného přístupu v sociálně vyloučených lokalitách. Zároveň analýza poslouží jako materiál pro další analytickou práci ASZ a pro evaluaci výsledků její činnosti.

Metodologie screeningu

Vstupní screening vychází především z analýzy tzv. jádrových ukazatelů¹ sociálního vyloučení, které udávají rozsah sociálního vyloučení. Agentura v tomto směru pracuje s indikátory v oblasti bydlení, zaměstnanosti a zadluženosti. Jádrové indikátory jsou komparovatelné v čase a mohou tak sofistikovaně ilustrovat intervenci Agentury pro sociální začleňování v dané lokalitě v rámci realizované spolupráce. V rámci této analýzy byly zpracovány i tzv. checklisty sociálního bydlení, zaměstnanosti, zadluženosti, sociální práce, bezpečnosti, zdraví a komunitní práce, které doplňují jádrové indikátory o informace o místních kapacitách pro sociální začleňování a nastavení místních politik.

Výzkum využil ve své metodologii kombinaci kvalitativních a kvantitativních metod, kdy jsou analyzována sebraná kvantitativní (povětšinou číselné údaje) a kvalitativní data (např. rozhovory) společně. Použita byla i metoda tzv. desk research, tedy sekundární analýza dostupných zdrojů. Tato metoda spočívá v analýze dat získaných od institucionálních aktérů obce.

V rámci výzkumu byly ve městě Broumov vytvořeny 2 skupinové a 2 individuální rozhovory. Celkem se jednalo o 7 pracovníků institucí, které se dlouhodobě zabývají problematikou sociálního vyloučení v Broumově. Jednalo se o následující instituce:

- Odbor sociálních věcí a zdravotnictví města Broumova
- Odbor správy majetku města Broumova
- Kontaktní pracoviště úřadu práce v Broumově
- Centrum sociálních služeb Naděje Broumov.

Standardy výzkumné práce Agentury pro sociální začleňování

Výzkumníci Agentury pro sociální začleňování (dále jen ASZ) ctí obecně uznávané standardy kvality a etiky výzkumné práce. Mezi tyto standardy kvality patří především dodržování zásady validity a reliability dat. Validity (platnosti) dat je v ASZ dosahováno longitudinálním šetřením na místě, pečlivým výběrem (rekrutací) respondentů, užitím vhodných nástrojů výzkumu (scénáře rozhovoru, karty checklistů a indikátorů sociálního vyloučení, příp. výzkumnického deníku) i za pomoci přímých citací.

Pro zajištění validity dat výzkumníci v ASZ při své práci využívají tzv. metodu triangulace zdrojů, kdy závěry z terénního šetření vycházejí z kombinace min. 3 zdrojů zjištění informací. Práce výzkumníků ASZ je dále založena i na triangulaci výzkumných metod. Mezi standardní použité metody v ASZ tak patří zúčastněné/nezúčastněné pozorování, polostrukturované

¹ Jádrové ukazatele jsou indikátory, které ASZ sleduje ve všech kontextech problematiky sociálního vyloučení.

rozhovory, sekundární analýza získaných dat včetně statistických dat (desk research), skupinové rozhovory (FG), příp. dotazníkové šetření. Výzkumníci využívají i tzv. triangulaci zjištění v časové ose, tj. ověřují získaná data v rozličných etapách výzkumu.

Reliability (spolehlivosti) dat dosahují výzkumníci v ASZ standardizovaným postupem analýzy dat od jasně stanovených oblastí dotazování (scénáře rozhovorů), vyhotovením přepisů rozhovorů až po kódování sebraných dat (tzv. clustering). Při kódování výzkumníci ASZ redukuje velké množství získaných dat do menších počtů analytických jednotek (clusterů) na základě souvislostí (podobnosti či odlišnosti).

Se sběrem a s analýzou dat končí výzkumníci v ASZ v momentě tzv. nasycení (saturace) dat. Nasycením se chápe jev, kdy již nepřicházejí nové informace či poznatky z terénu, naopak se objevují stále stejné vzorce a kategorie.

Při své práci se výzkumníci ASZ řídí i Etickým kodexem výzkumníků Agentury pro sociální začleňování, který ukotvuje mimo jiné práci s citlivými daty či nestrannost vůči subjektům v terénu. Ve zprávách o výsledcích výzkumníci v ASZ jasně rozlišují mezi poznatky zjištěnými od respondentů, svou interpretací těchto poznatků a jakýmkoliv doporučeními na nich založenými. Použití tohoto kodexu mj. znamená, že v šetření není narušeno soukromí a důstojnost respondentů, respondenti byli vždy informováni o smyslu výzkumu a v případě nahrávání požádáni o jeho svolení. Samozřejmostí je i zaručená anonymita dotazovaných respondentů.

Základní terminologie

Agentura pro sociální začleňování je jedním z odborů Sekce pro lidská práva při Úřadu vlády ČR a spadá do gesce ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Agentura funguje od roku 2008 a je vládním nástrojem na podporu obcím, které řeší problematiku sociálního vyloučení.

Agentura pro sociální začleňování

- pomáhá obcím a městům při mapování a detailním poznávání problémů sociálně vyloučených lokalit a jejich obyvatel, při přípravě a nastavování dlouhodobějších procesů pro jejich řešení a při získávání financí na tyto postupy.
- propojuje přitom místní subjekty (města a obce a jejich úřady, ale také neziskové organizace, školy a školská zařízení, Úřad práce, zaměstnavatele, policii a veřejnost), aby při sociálním začleňování spolupracovaly.
- spolupracuje s ministerstvy, přenáší informace z komunální úrovně směrem ke státní správě, podílí se na formování státní politiky sociálního začleňování a její koordinaci. Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) je nástrojem pomoci obcím a svazkům obcí při sociálním začleňování sociálně vyloučených obyvatel z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za místní podpory Agentury pro sociální začleňování. V rámci tohoto přístupu mohou obce koordinovaně čerpat prostředky ze tří operačních programů. Podmínkou čerpání je vypracování strategického plánu sociálního začleňování, který obcím a městům Agentura pomáhá zpracovat.

Sociální vyloučení

Pod pojmem sociální vyloučení chápeme proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají sníženou míru přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení a možnosti participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování.

Sociální vyloučení se vyznačuje různými charakteristikami, které se v různých lokalitách vyskytují s různou intenzitou. Společná všem lokalitám a jejich obyvatelům je však skutečnost, že se potýkají s několika zásadními existenčními problémy zároveň, a tudíž jejich řešení, které by směřovalo k vymanění se ze stavu sociální exkluze, je natolik obtížné, že je pro sociálně vyloučeného takřka nedosažitelné bez vnější pomoci.

Základními indikátory sociálního vyloučení je materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Jednotlivé ukazatele sami o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Kombinace intenzity přítomnosti těchto jevů pak vytváří charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o sociálně vyloučené lokalitě (SVL). Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou schvalované zákony, postoje institucí, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti i faktory vnitřní, mezi které se řadí životní styl samotných sociálně vyloučených, které se často mezigeneračně reprodukuje. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou.

Město Broumov: Stručný přehled a historie

Město Broumov se nachází v severovýchodních Čechách, v severovýchodní části okresu Náchod, v Královéhradeckém kraji, v tzv. Broumovském výběžku. Město Broumov je obcí s rozšířenou působností státní správy. Pověřený obecní úřad spravuje osm městských částí a také čtrnáct okolních obcí na Broumovsku a Teplicku.

Broumovsko

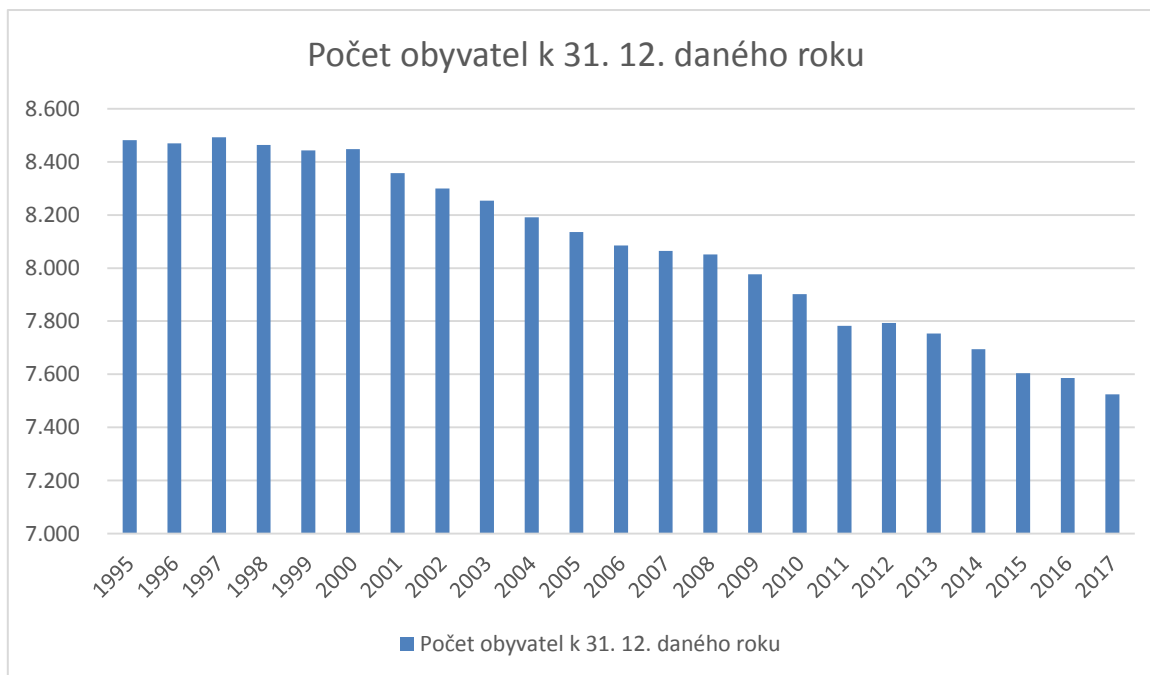
Přírodní specifika regionu vytváří na jedné straně unikátní příležitosti k rozvoji cestovního ruchu (např. skalní města v Broumovských stěnách) a na straně druhé i určitou formu geografického vyloučení v rámci kraje, které může vést k mnoha dalším negativním jevům.²

Broumovsko je součástí bývalých Sudet. Podobně jako i v jiných částech pohraničí, i zde došlo po druhé světové válce k vystěhování obyvatel německé národnosti. Odešlo více než 22 000 lidí. Drtivá většina pozdějších obyvatel přišla do oblasti v rámci poválečného osídlování pohraničí. Celkový počet obyvatel od první poloviny 90. let stagnoval a zhruba od druhé poloviny 90. let (8493 obyvatel v roce 1997) stabilně klesal na dnešních 7524 obyvatel (stav k 1. 1. 2018).^{3, 4}

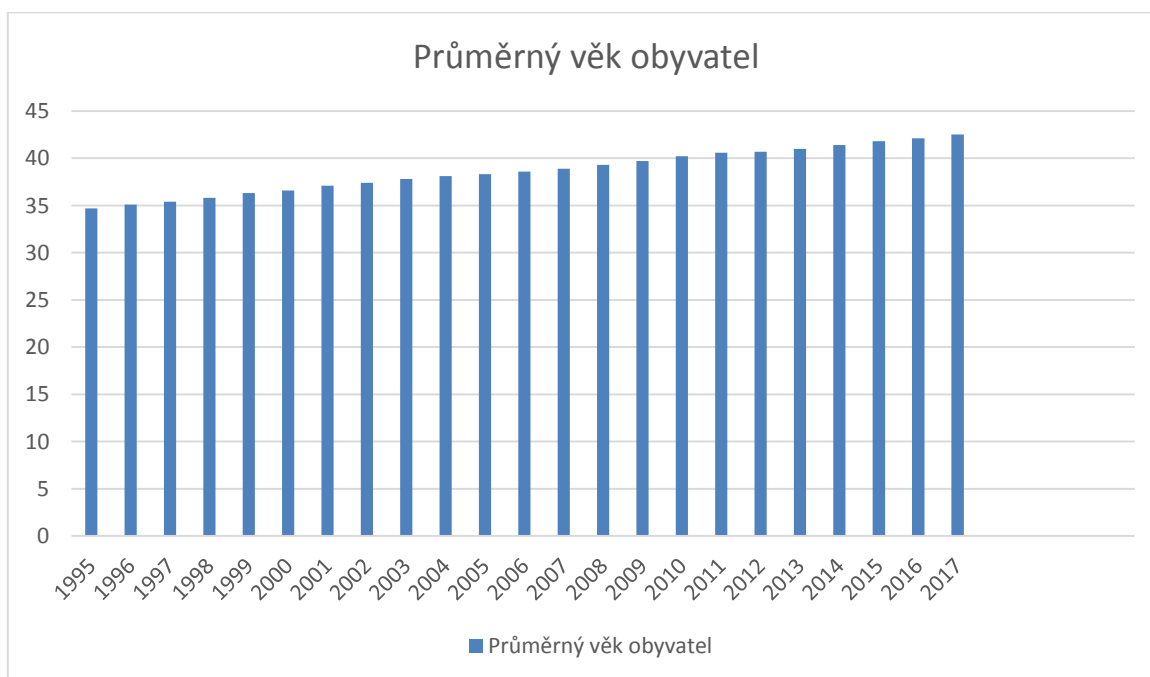
² Následující mapa pochází ze serveru Mapy.cz.

³ Následující demografická data poskytl ČSÚ.

⁴ Historické údaje byly převzaty z analýzy z roku 2009.

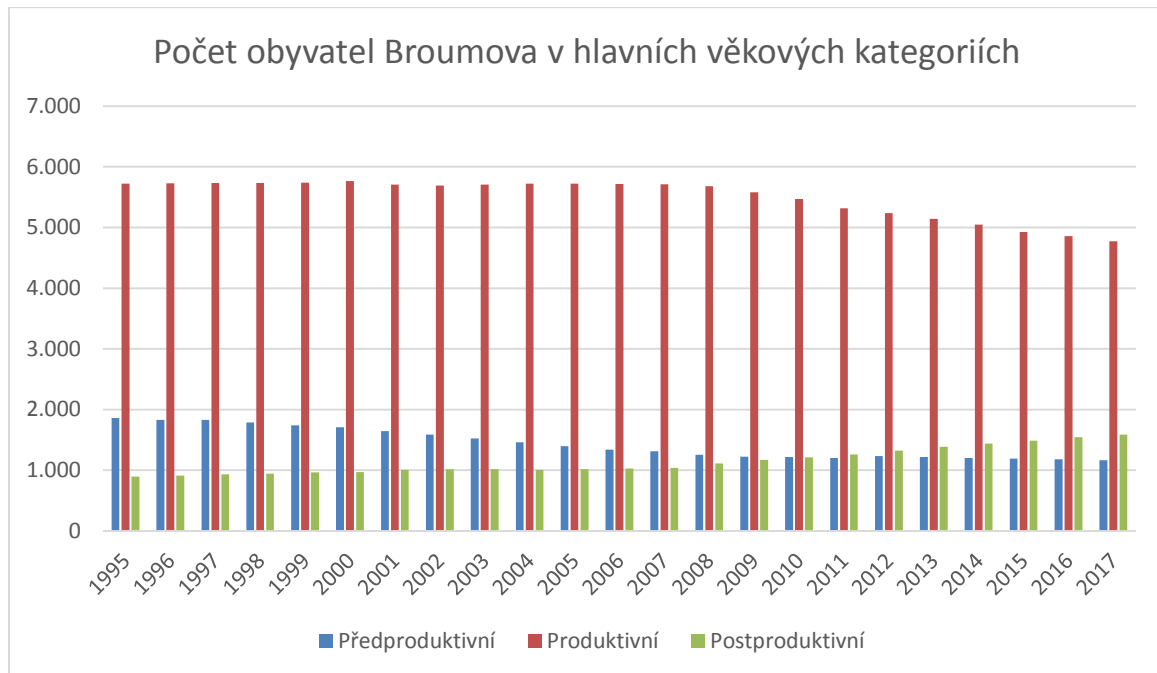
Změna struktury však nenastala pouze v počtu obyvatelstva, ale i v jeho věkovém složení, jak lze vidět na následujícím grafu.

Zatímco průměrný věk obyvatelstva města Broumova v roce 1995 činil 34,7 let, průměrný věk obyvatel v roce 2017 byl o 7,8 roku vyšší a činil 42,5. Průměrný věk se ve sledovaném období stabilně zvyšoval. Lze to přičítat jednak celkové změně ve struktuře obyvatelstva města a jednak například i lepší zdravotní péči a s tím související vyšší naději dožití.

Dalšími důležitými demografickými daty jsou počty obyvatel města v hlavních věkových skupinách.

- Předproduktivní věk – 0-14 let
- Produktivní věk – 15 – 64 let
- Postproduktivní věk – 65+ let

Graf výše ukazuje zásadní populační změny ve všech třech sledovaných věkových kategoriích.

- Předproduktivní kategorie obyvatelstva ve sledovaném období stagnuje, nebo klesá.
- Produktivní kategorie obyvatelstva v první polovině sledovaného období spíše stagnovala a od roku 2005 vykazovala setrvalý pokles.
- Postproduktivní kategorie obyvatelstva, kromě několika výjimek, se stabilně zvyšovala.
- Předproduktivní a postproduktivní věkové kategorie se vzájemně setkaly v roce 2011, kdy poprvé počet obyvatel v postproduktivní věkové kategorii převýšil počet v kategorii předproduktivní.

Ve sledovaném období se nezměnil pouze počet obyvatel, ale i jeho věk. Lze tvrdit, že postupné vylidňování města, zobrazené v prvním grafu, mohlo mít podíl na snížení cen nemovitostí i na celkové ceně bydlení, a přispělo tak k příchodu obyvatelstva vyhledávajícího levnější formy bydlení. Přestože lze hovořit i o mnoha dalších důležitých „push a pull faktorech“ ovlivňujících různým způsobem různé skupiny obyvatel města Broumova, levné bydlení, resp. nižší ceny nemovitostí mohly přispět i k vyššímu počtu sociální vyloučených osob ve městě.

Dle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 byl podíl osob s vysokoškolským vzděláním ve správním obvodu města Broumova jedním z nejnižších v České republice. Podíl osob s úplným středním nebo vyšším vzděláním mezi lidmi ve věku 15 let a více byl šestý nejnižší mezi

všemi SO ORP v České republice, činil pouze 29,5 % (republikový průměr tehdy činil 43,6 %).

Dopravní spojení s Broumovem je problematické. Vlakovou cestou z Broumova do Hradce Králové, krajského města, téměř dvě hodiny (autem zhruba 90 minut). Do města Náchod, které je vzdušnou čarou vzdáleno pouze 22 km, a kde sídlí celá řada služeb a institucí důležitých pro občany města Broumova, trvá cesta vlakem nebo autobusem téměř celou hodinu (autem zhruba 40 minut).

Přestože by se zřejmá odlehlost regionu mohla vnímat především negativně, někteří aktéři, s kterými byly vytvářeny rozhovory, artikulovali tyto skutečnosti i v pozitivních perspektivách. Tvrdili, že právě odlehlost a uzavřenost regionu zapříčiňuje kvalitní spolupráci mezi všemi institucemi. Spolupráci napříč institucemi si pochvalovali jak pracovníci městského úřadu, tak i lidé z neziskového sektoru a další aktéři.

Ve městě existuje veškerá občanská vybavenost. Nachází se zde několik mateřských a základních škol, gymnázium, nemocnice aj. V Broumově působí detašované pracoviště Středního odborného učiliště z Nového Města nad Metují. V roce 2010 vzniklo na Mírovém náměstí Česko-polské infocentrum.⁵ Kromě zmíněného informačního centra pro turisty v místě vznikl i víceúčelový sál určený k uměleckým vystoupením, přednáškám, konferencím apod. Důležitým centrem kulturního dění ve městě je rovněž Broumovský klášter.

Město Broumov a historie spolupráce s ASZ

Město Broumov a Agentura pro sociální začleňování poprvé spolupracovali od roku 2008 do roku 2011. Jak uvádí Zpráva o činnosti v pilotních lokalitách z roku 2011, ustavující setkání tzv. lokálního partnerství se sešlo 25. července 2008. V následujícím roce byl tvořen Strategický plán sociálního začleňování v Broumově, který byl zastupitelstvem města odsouhlasen v červnu 2010.

Souběžně s plánováním byly zahájeny přípravy rozsáhlého individuálního projektu obce a návazný investiční projekt.

V roce 2011 začal být připravován odchod ASZ z Broumova a předání aktivit realizovaných ASZ vedení města. Výsledkem téměř čtyřleté spolupráce bylo výrazné rozšíření sociálních služeb ve městě. Tehdejší spolupráci si, i přes počáteční problémy s navázáním spolupráce, dotázaní aktéři velmi pochvalovali.

⁵ Viz online <http://arch.broumov-mesto.cz/cpinfocentrum/default.html>

Aktuální stav sociálního vyloučení v Broumově

Ve spolupráci s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví v Broumově vznikl aktuální přehled sociálně vyloučených lokalit a lokalit ohrožených sociálním vyloučením. Kvůli částečné nejednoznačnosti definice sociálního vyloučení, jejímu rozlišnému vnímání jednotlivými aktéry a dynamickému vývoji, který je často sociálně vyloučeným lokalitám vlastní, je nutné brát v úvahu, že situace v Broumově již nemusí plně korespondovat se stavem níže uvedeným.

Sociální vyloučení v Broumově charakterizuje především existence jednotlivých domů v městské zástavbě, případně samostatně stojící starší domy, jejichž obyvatelé lze, dle výše zmíněné definice, považovat za více či méně sociálně vyloučené. Nejde však o jasně ohraničená a od jiné zástavby oddělená místa. Ve všech SVL existují v odlišné míře různé formy rizikového chování, které na sebe sociální vyloučení váže. Sociální jevy spojené se sociálním vyloučením mohou vést k nepochopení mezi majoritou a obyvateli SVL.

Celkem se jedná o 23 objektů. Počet osob žijících v SVL byl v době výzkumu místními experty odhadován na cca 600 až 800 osob. Při současném celkovém počtu obyvatel města by se tedy mohlo jednat až o 10 % všech obyvatel.

Všechny lokality z velké části obývají lidé, kteří jsou dotazovanými institucionálními aktéry označováni za Romy.

Podle informací Odboru sociálních věcí a zdravotnictví se v Broumově v době výzkumu nacházelo 16 lidí bez domova.

Na následujících mapách přibližujeme situaci sociálního vyloučení v Broumově a v doprovodném textu popisujeme konkrétní sociálně vyloučené, nebo sociálním vyloučením ohrožené lokality.⁶

⁶ Pro následující mapy byly využity mapové podklady serveru Mapy.cz.

Schéma SVL v Broumově, stav v květnu 2018

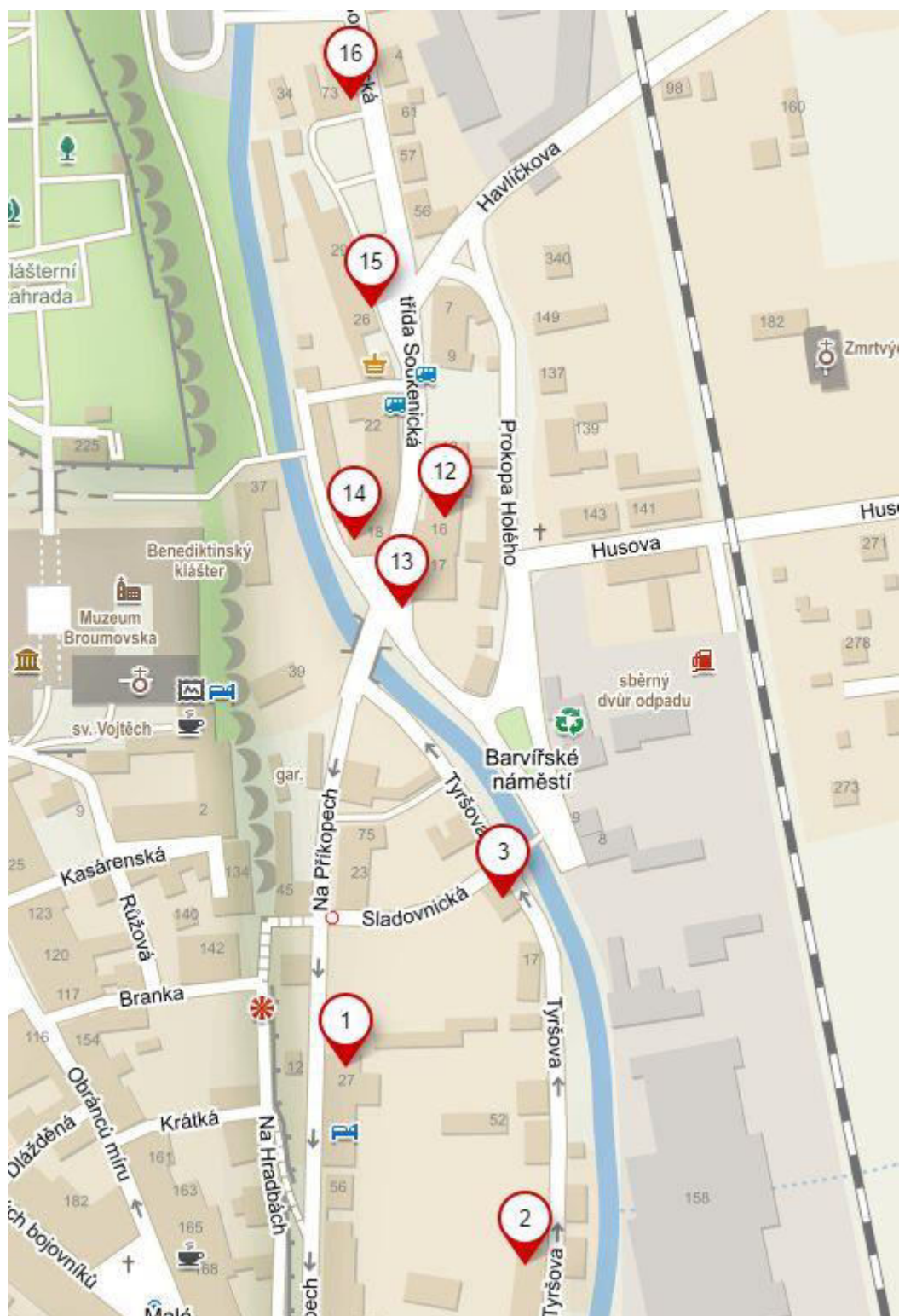
Mapa výše ukazuje situaci v celém městě. Velká skupina sociálně vyloučených lokalit nebo sociálním vyloučením ohrožených lokalit se nachází při řece Stěnavě. Ta protéká městem od severu přes Olivětín, dále teče východně od centra města a pokračuje k jihu, kde po několika kilometrech protéká skrze státní hranici. V okolí řeky se jedná především o samostatně stojící bytové domy, nebo skupiny domů.

Dále na východ od centra města, konkrétně při silnici na Rožmitál, se nachází větší lokalita nazývaná Polákovy domy. Jedná se o velké bytové domy, které na sebe přímo navazují.

Rozsáhlejší soustava sociálně vyloučených lokalit se nachází i v městské části Olivětín. Jedna lokalita existuje také v blízkém Benešově.

Dvě lokality, které v schématu neuvádíme, konkrétně domy na adresách třída Soukenická 14 (centrum města) a třída Osvobození 66 (při hlavní silnici spojující centrum města a městskou část Olivětín), byly v nedávné době uzavřeny. První objekt, Soukenická 14, patří městu. V nedávné době z něj byly vystěhováni poslední nájemníci a dům byl uzavřen z důvodu nevyhovujícího technického stavu. Druhý objekt byl v soukromém vlastnictví a nedávno byl městem vykoupen za účelem eliminace SVL a nevyhovujících podmínek, které v objektu dlouhodobě panovaly.

SVL ve středu města, východně a severovýchodně od Mírového náměstí

a kláštera

SVL ve středu města

Lokality pod klášterem podél řeky Svatý Václav jsou nejbližší centru města (ulice Tyršova, Na Příkopech a třída Soukenická) a logicky jsou tak i nejviditelnějšími lokalitami v Broumově.

Domy v mapě očíslované jako 1, 2 a 3 obývá, dle vyjádření místních expertů, celkem zhruba 130 osob. Velký bytový dům Na Příkopech 27 (1) je ve vlastnictví města. Dle vyjádření dotázaných expertů se jedná o jednu z nejproblematičtějších lokalit ve městě. Tyršova 13 (2) je v soukromém vlastnictví. Dům při pohledu z venku vypadá zašle, ale má vyměněná okna za plastová. Sladovnická 68 (3) je zanedbaný bytový dům taktéž v soukromém vlastnictví. Má historickou dřevěnou půdní nástavbu.

Na adrese Tyršova 73 se v minulosti také nacházela SVL. Nemovitost patřila městu, potom byla prodána soukromému vlastníkovi a poté zpětně odkoupena městem. V roce 2017 byla zrekonstruována. Nyní v domě sídlí Komunitní dům pro seniory, tzv. KODUS, který přímo sousedí s Domem s pečovatelskou službou. Každý z 10 bytů je vybaven kuchyňskou linkou a přípojkou TV a internetu. V domě je výtah, velké parkoviště za domem, společenská místnost a velký dvůr s altánem a posezením.⁷

Třída Soukenická vytváří pod centrem města zřejmě nejrozsáhlejší lokalitu v Broumově. Přestože se nejedná ve všech případech o sousedící domy, koncentrace lokalit je zde velice vysoká. Na vzdálenosti zhruba 200 metrů se nachází 5 bytových domů, kde žijí sociálně vyloučení. Jedná se především o č. p. 16, 17, 18, 26 a 73.

Dům na adrese Soukenická č. p. 14 vlastní město a v době výzkumu byl dům vystěhovaný, bez nájemníků a zabezpečen proti neoprávněnému vniknutí. Dům byl uzavřen z důvodu nevyhovujícího technického stavu. Je navrhována jeho demolice.

Bytový dům č. p. 16 je v soukromém vlastnictví a v přízemí sídlí Komunitní centrum občanského sdružení Začít spolu (12).⁸

Bytový dům č. p. 17 je soukromém vlastnictví (13). Městu se podařila navázat spolupráce s vlastníkem domu, který je ochotný přistupovat i na splátky dlužného nájemného. Bytový dům č. p. 18 (14) je v soukromém vlastnictví a v době výzkumu byl považován za jednu z nejproblematičtějších lokalit. Dům byl zamořený krysami a hrozilo propuknutí epidemie žloutenky. Vlastník požaduje vysoké nájemné a se zástupci města nespolupracuje.

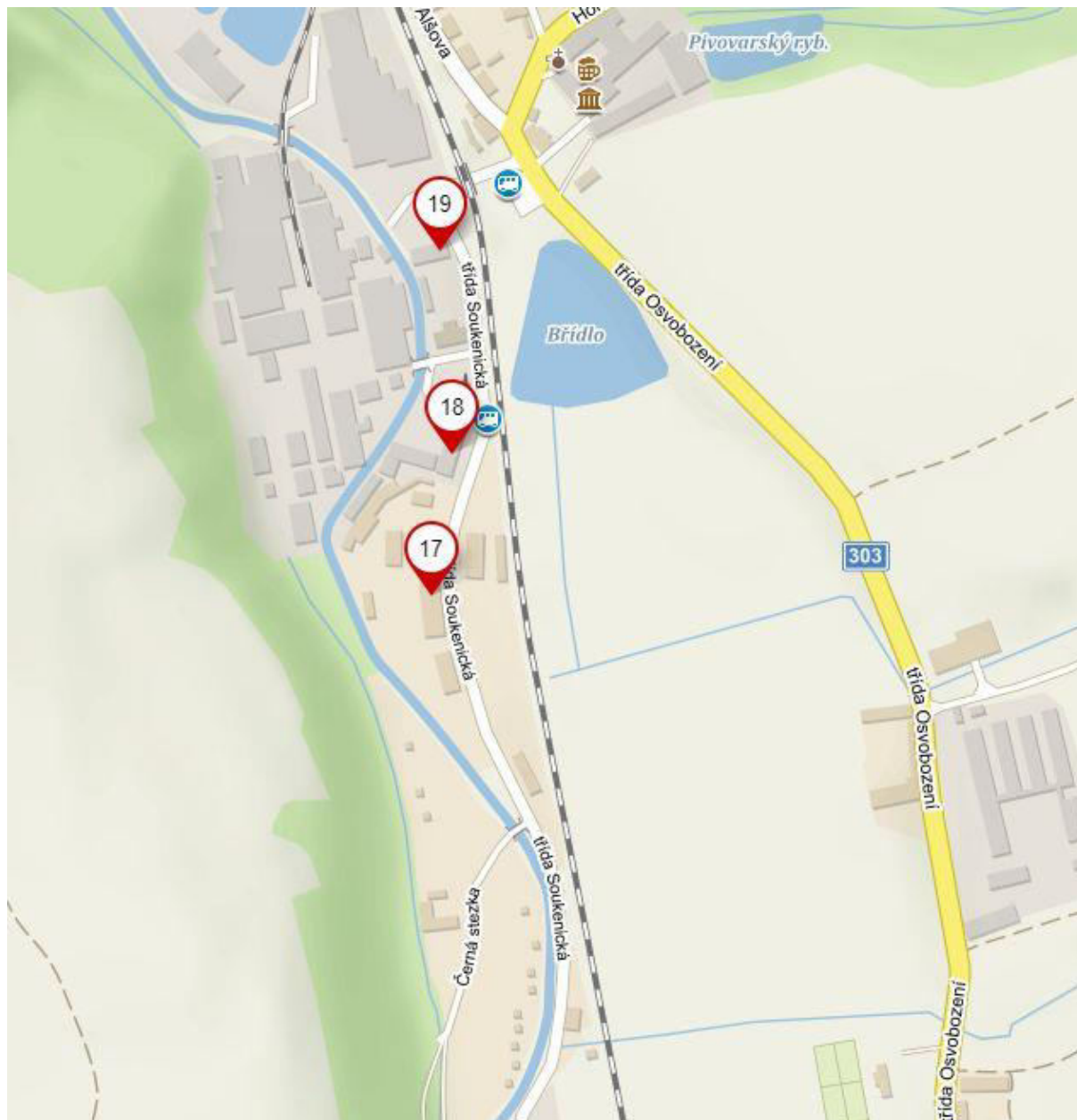
Třída Soukenická 26 je menší dvoupatrový bytový dům v soukromém vlastnictví (15). Č. p. 73 je také v soukromém vlastnictví (16). Dům má jedno patro.

Lokality označené čísly 12 až 16 obývá méně než 200 osob.

⁷ Viz online http://m.broumov-mesto.cz/assets/File.ashx?id_org=1276&id_dokumenty=16975

⁸ Viz online <http://www.zacit-spolu.cz>

SVL mezi centrem města a centrem městské části Olivětín

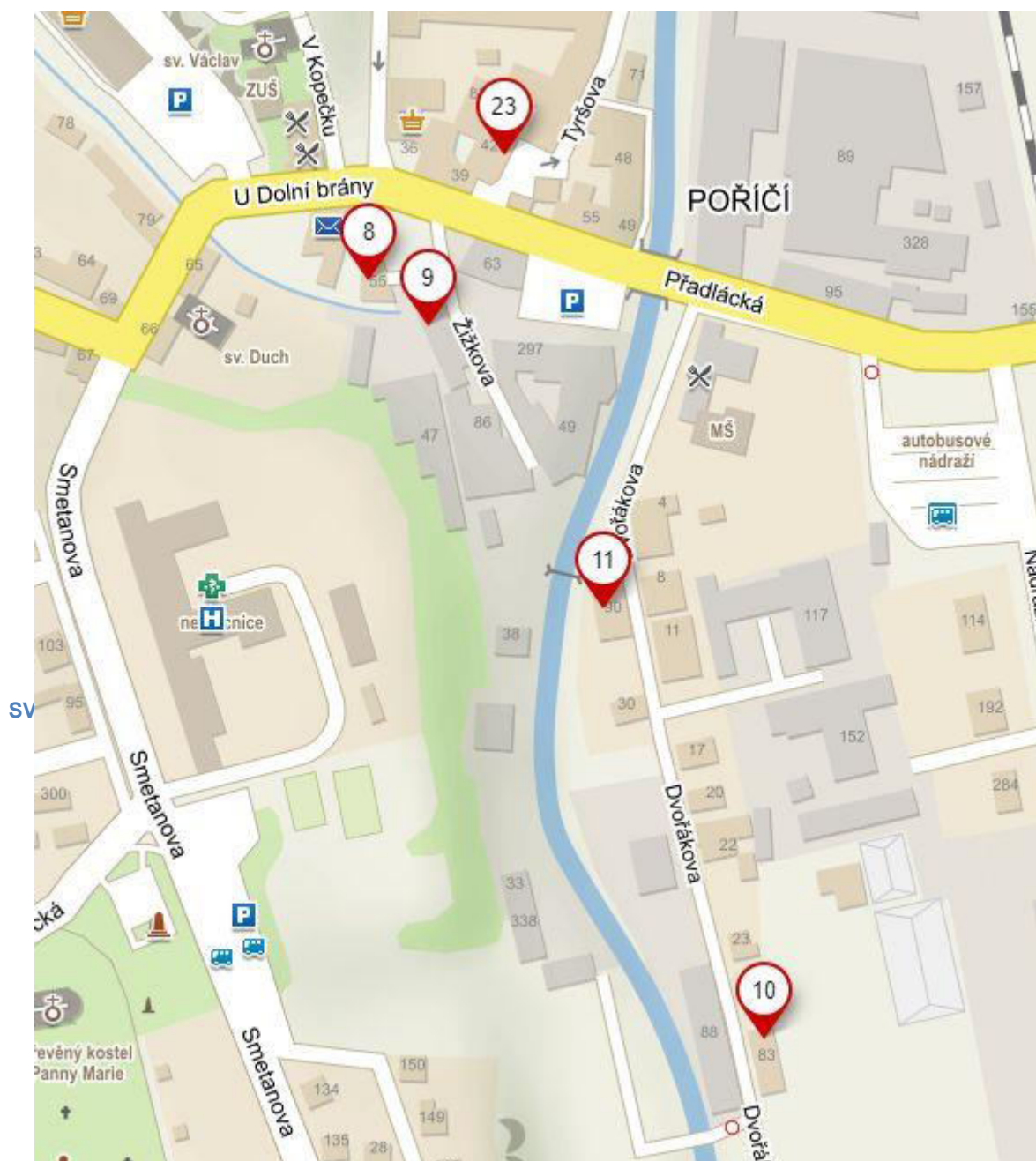

SVL mezi centrem města a Olivětínem, severně od centra města

Domy na Soukenické třídě č. p. 51, 65 a 92 se nachází v blízkosti areálu továrny VEBA Olivětín. Všechny tři domy vlastní jeden podnikatel, který vlastní i jiné SVL ve městě.

Na adrese Třída Osvobození č. p. 66 je bývalý statek, který byl v nedávné době odkoupen městem Broumov v rámci exekuční dražby. Objekt je v současné době bez obyvatel a zabezpečený proti vstupu nežádoucích osob. Jedná se o historický objekt, a proto nelze provést jeho demolice. O dalším využití nebylo v době výzkumu rozhodnuto. V minulosti se jednalo o velice problematickou SVL.

SVL jižně od centra města

SVL jižně od centra města

Dům na adrese Tyršova 42, přezdíváný Černý kůň (23), je další lokalitou v blízkosti centra města. V minulosti zde bylo restaurační zařízení a ubytování hotelového typu. V současnosti jsou hotelové pokoje využívány jako soukromá ubytovna. Obyvatelé domu nemají nárok na příspěvky na bydlení kvůli chybějící kolaudaci objektu.

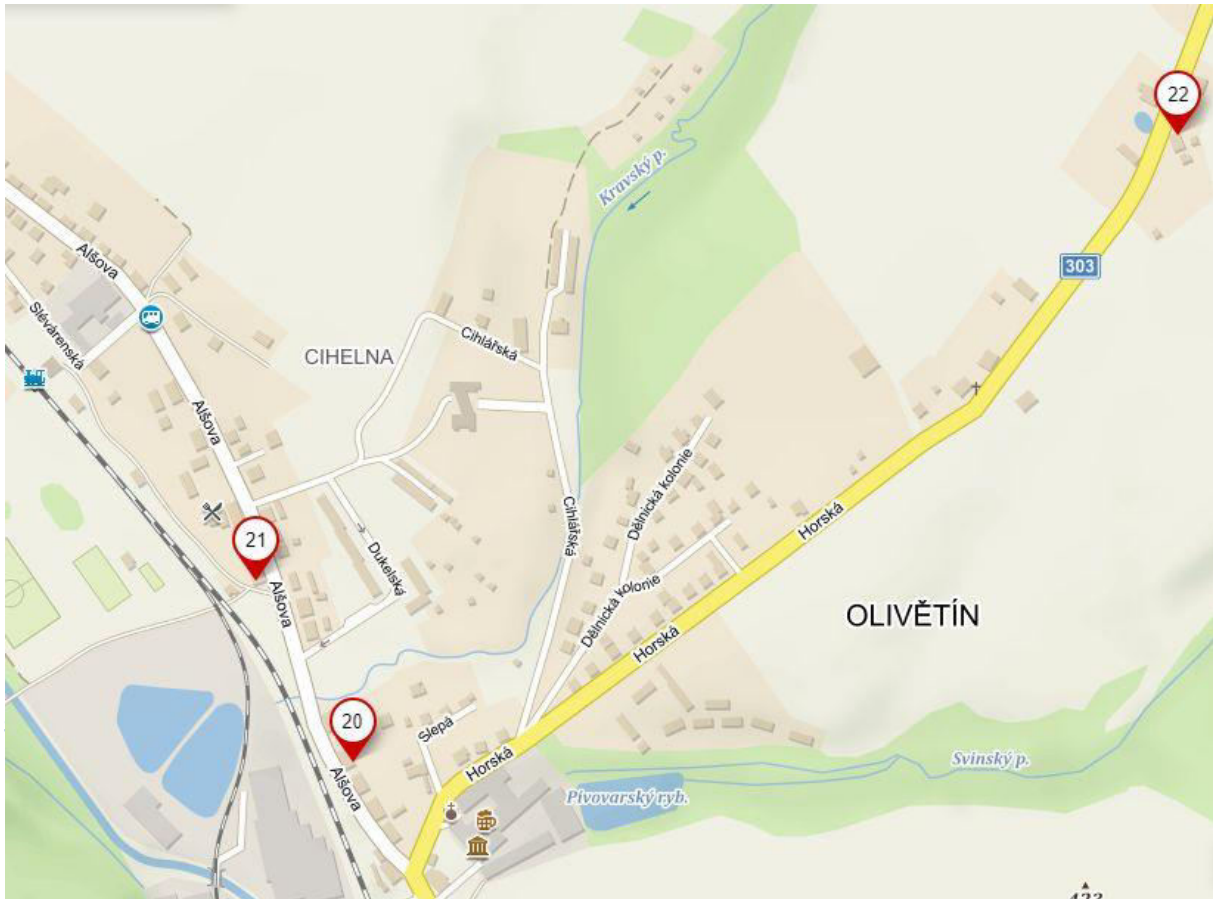
Žižkova č. p. 54 (9) a č. p. 55 (8) se nachází na jih od hlavního náměstí. Č. p. 54 patří soukromému majiteli, č. p. 55 vlastní město.

Dvořákova č. p. 83 (10) a č. p. 90 (11) obývá dohromady cca 40 osob. Domy obývají výhradně lidé, kteří byli oslovenými aktéry označováni za Romy. Obě nemovitosti jsou soukromé, č. p. 83 patří akciové společnosti Nemea.

SVL v Olivětině a Benešově

Domy č. p. 80 (20) a 83 (21) v ulici Alšova jsou v soukromém vlastnictví. Počet obyvatel obou domů lze odhadovat na cca 50 osob.

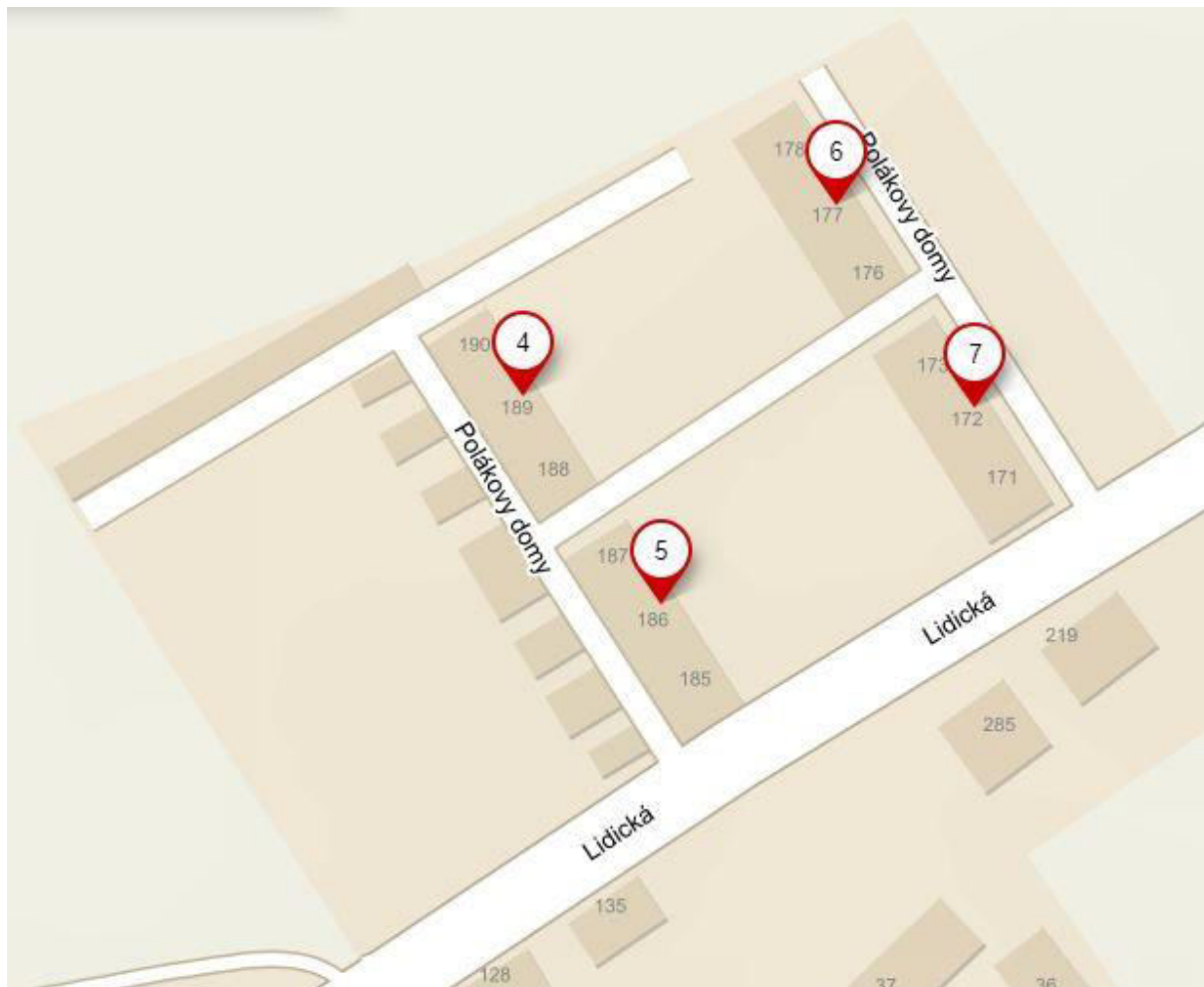
Dům č. p. 25 (22) v městské části Benešov je obýván výhradně lidmi, které institucionální aktéři označovali za Romy. Počet obyvatel se pohybuje okolo 30 osob.

SVL Polákovy domy, východně od centra města

Východně od centra města při cestě na Rožmitál se nachází soustava čtyř řadových bytových domů. Každý dům má 3 vchody, celkem 12 čísel popisných. Domy jsou částečně ve vlastnictví města a částečně v soukromém vlastnictví

- Č. p. 171, 172, 173, 176, 177, 178, 185, 186 jsou v soukromém vlastnictví
- Č. p. 187, 188, 189, 190 jsou ve vlastnictví města Broumova

SVL Polákovy domy, východně od centra města

Domy ve východnější části (dále od centra města) vzbuzovaly lepší estetický dojem. V některých případech byla provedena rekonstrukce, včetně výměny oken.

Domy se nachází na úplném okraji města a jsou vzdáleny cca 1,5 km od centra Broumova (Mírové náměstí) bez možnosti využít hromadnou autobusovou dopravu. Od domů se nabízí zajímavý výhled na broumovský klášter a centrum města.

Porovnání současného stavu sociálního vyloučení se situací z roku 2009

Analýza s názvem „Broumov - Dlouhodobý monitoring situace romských lokalit – České lokality“ z roku 2009⁹ velmi dobře zmapovala tehdejší situaci a umožňuje nám zpětně zhodnotit vývoj zmíněných lokalit a sociálního vyloučení ve městě Broumov.

Autoři analýzy z roku 2009 zmiňovali především následující lokality (sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené):

- Ulice Na Příkopech (jde o jeden dům v majetku města č. p. 27)
 - V případě lokality Na Příkopech jde o dům o čtyřech patrech o zhruba čtyřech bytových jednotkách na každém z nich. Odhadem zde žije 60 až 70 osob. Dům je známý jako „Chanov“. Dům je ve vlastnictví města Broumov, byty většinou o velikosti 2+1 či 1+1.
- Ulice Tyršova (jde o jeden dům v soukromém vlastnictví č. p. 73)
 - Jde o třípatrový dům, v každém patře jsou cca dva byty velikosti 2+1. Dům obývá přibližně 25 až 30 osob. Vlastníkem je jeden z místních Romů. Dům má oprýskanou omítku, stará okna, nevymalované vnitřní stěny, na chodbě nesvítí světlo. Byty jsou vybaveny kamny na tuhá paliva. Vchodové dveře jsou polorozpadlé. Byty mají samostatné koupelny se záchodem a kuchyň. Dům je obecně brán za druhý „Chanov“.
- Polákovy domy (jde o čtyři domy o třech vchodech)
 - Jde o dvě řady domů o šesti vchodech a v každém vchodě o šesti bytech velikosti 2+1. Domy obývá odhadem 250 osob z nichž až 170 je Romů. Řada domů blíže k centru města je považována za „problematičtější“ oblast. Zde si město ponechalo byty ve vlastnictví. Druhou řadu domů z převážné části Broumov v roce 2008 prodal soukromým vlastníkům, zejména bývalým nájemníkům bytů. Podle některých místních obyvatel jsou byty vlhké a v zimě zdi plesnivé, mají stará a nedoléhající okna a starou, oprýskanou omítku.
- Soukenická (jde o čtyři domy převážně v majetku města (zejména v oblasti Olivětín) č. p. 14, 18, 65, 92)
 - Jde o tři domy, jež jsou ve vlastnictví města, jeden dům je v soukromém vlastnictví. Domy jsou čtyř, tří a dvoupatrové s byty většinou o velikosti 2+1. V jednom z domů v č. p. 14 žije odhadem 25 osob, byty mají nově nalakovaná a vyměněná okna. V bytech jsou kamna na tuhá paliva a za budovou jsou malé kůlny jako sklady na uhlí a dřevo na zimu. Dům je celý obydlen romskými nájemníky. Dům č. p. 18 vlastní jeden z romských obyvatel města a v domě bydlí se svou rodinou, některé byty pronajímá i jiným romským nájemníkům. Odhadem zde žije 35 osob. V č. p. 65 žijí vedle sebe romští i neromští občané, odhadem zde žije celkem 45 osob, z nichž až 25 je Romů. Dům není svým zevnějškem

⁹ Dokument je volně dostupný online na <http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/dokumenty-pro-lokalitu-broumov>

rozpoznatelný od jiných domů v okolí. Dům č. p. 92 je dvoupatrový a bydlí zde asi 30 až 35 osob. Byty jsou druhé i třetí kategorie.

Mapy níže mapují rozložení jednotlivých lokalit ve městě tak, jak je popsali autoři analýzy z roku 2009.¹⁰

Rozmístění lokalit tak, jak je popsala analýza z roku 2009.

Autoři analýzy z roku 2009 zaznamenali celkem 10 objektů (za předpokladu, že Polákovy domy považujeme za 4 domy), které považovaly za sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené a 15 objektů, které dále konkrétně nezmiňovaly, a které místní experti nepovažovali za tak problematické jako zmíněných 10 lokalit. Naproti tomu analýza provedená ve spolupráci s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví v Broumově v rámci práce na tomto dokumentu popsala 23 objektů, které místní experti hodnotili jako sociálně

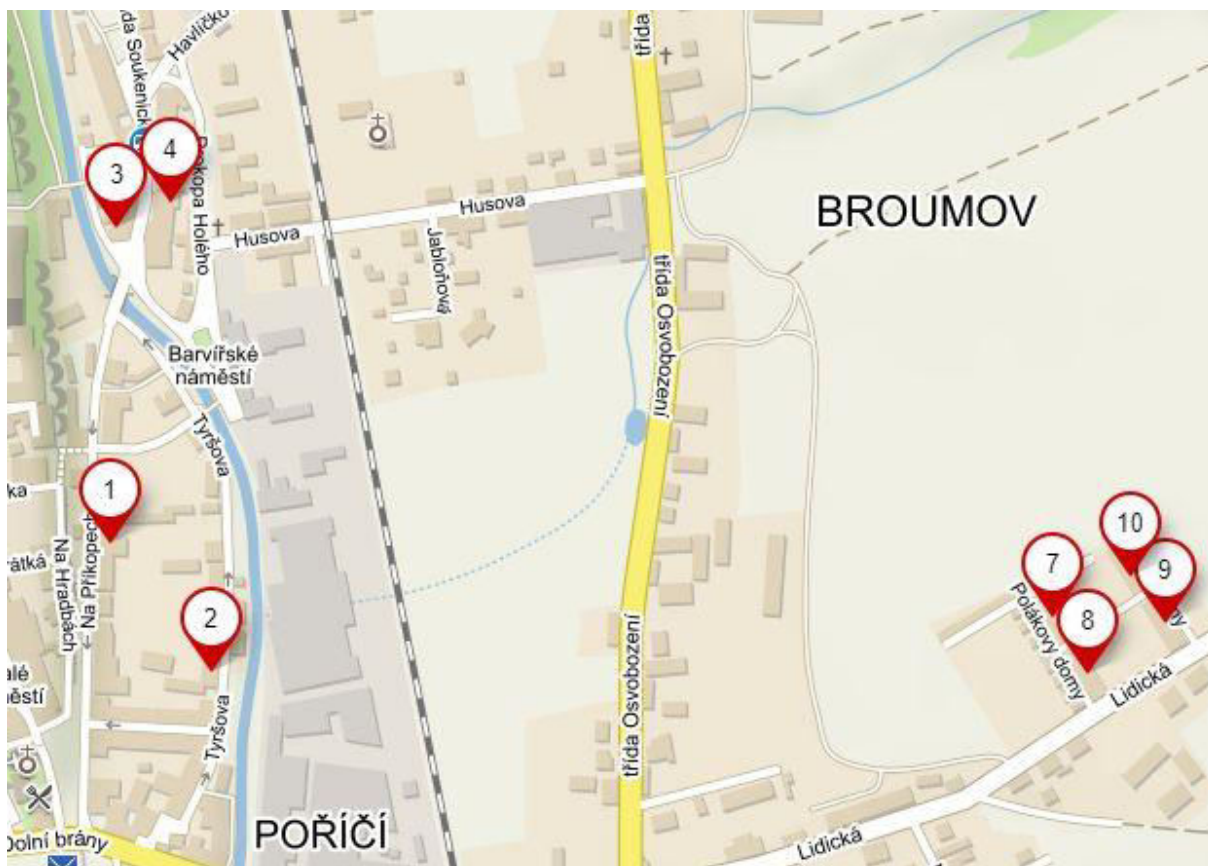
¹⁰ Pro následující mapy byly využity mapové podklady serveru Mapy.cz.

vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené lokality (stejně jako v předchozím případě počítáme Polákovy domy jako 4 objekty) a označovaly je za více či méně problematické.

V schématu výše lze pozorovat několik zásadních rozdílů oproti stavu, který popisujeme výše v kapitole Aktuální stav sociálního vyloučení v Broumově (tzn. oproti stavu zaznamenanému v květnu roku 2018).

- Schéma z roku 2009 neudává žádné SVL v oblasti městské části Benešov, stejně tak nemapuje žádné SVL na adresách Alšova č. p. 80 a č. p. 83 v městské části Olivětín.
- Podobně ani v jižní části města u řeky Stěnavy nemapuje žádné SVL, zatímco v současné době (květen 2018) nalzáme v této části města 4 SVL.
- Podobně jako současná analýza, i výzkum z roku 2009 zaznamenal existenci SVL Polákovy domy.

Analýza z roku 2009 popisovala jiný stav sociálního vyloučení i v centru města, jak ukazuje následující detail mapy.

Stav SVL popsany analýzou z roku 2009. Detail centra města.

Analýza z roku 2009 uvádí SVL na adrese Tyršova 73. Jak bylo zmíněno výše, dům byl městem odkoupen od soukromého vlastníka, zrekonstruován a transformován pro účely Komunitního domu pro seniory. Severně od objektu Tyršova 73, na stejné straně řeky, jsme v květnu 2018 na adrese Sladovnická 68 registrovali SVL. Podobně za řekou v ulici Soukenická již neexistuje SVL č. p. 14, ale mapujeme nové SVL na č. p. 16, 17 a 26.

Podobně jako analýza z roku 2009 i analýza z roku 2018 prvotně vychází z hodnocení místních expertů, především úředníků Městského úřadu v Broumově. V obou analýzách lze spatřit rozlišné vnímání SVL a konceptu sociálního vyloučení místními experty. Analýza z roku 2009 uvádí jako horní hranici počtu Romů ve městě 800 osob. Zároveň přidává i zjištění občanského sdružení Romodrom, které na jaře 2010 provedlo sčítání a došlo k číslu 475 „sociálně vyloučených romských obyvatel Broumova“. Jak již bylo řečeno výše, v dubnu 2018 lokální experti odhadovali celkový počet osob žijících v SVL na 600 až 800 osob. Narážíme zde na limity konceptu sociálního vyloučení a částečnou nejednoznačnost definice sociálního vyloučení. Podobně nejednoznačné je i pojetí Roma. Jinak řečeno, právě rozlišné vnímání a interpretace jednotlivými aktéry v jednotlivých letech mohly zapříčinit rapidní nárůst SVL mezi léty 2009 a 2018 ve městě Broumov.

Bydlení v kontextu sociálního vyloučení v Broumově

V době výzkumu nabízel bytový fond města Broumova celkem 410 obecních bytů (140 bytů 1+1, 125 bytů 2+1, 145 bytů 3+1 a větší). Z těchto bytů bylo 10 určených pro tzv. KODUS (komunitní dům pro seniory; bývalá SVL na adrese Tyršova 73) a 54 pro seniory. Z celkového počtu je cca 25 až 30 bytů dlouhodobě neobývaných – většina z důvodu nevyhovujícího technického stavu a jejich celkové nevhodnosti, např. vysoké stropy, vysoké náklady na vytápění, příliš velké byty, vysoké náklady na rekonstrukce apod. Ve zbývajících městských bytech si Odbor správy majetku města nebyl vědom žádných závažných nedostatků.

Část městského bytového fondu se nachází ve více či méně segregovaných oblastech, viz např. zmíněná SVL Polákovy domy v přehledu výše.

Nájmy v městských bytech činily 43,20 Kč/m² a v případě bytů bez ústředního topení 38,90 Kč/m². Nájemné v bytech v pečovatelském domě činilo 37 Kč/m².

Město Broumov má veřejná pravidla pro přidělování městských bytů, kde nepřekročitelnou podmínku tvoří bezdlužnost vůči městu. Žadatel rovněž nesmí být vlastníkem jakéhokoliv domu nebo bytu. Žádost mohou podat i lidé bez trvalého bydliště v Broumově. Žádost posuzuje bytová komise, která rozhoduje o nabídce konkrétního bytu. Žadatel může dostat až tři nabídky, pakliže z nějakých důvodů odmítne všechny tři nabídky, je žádost vyřazena z evidence. Celková úspěšnost žadatelů činí dlouhodobě cca 70 %. Zbýlých cca 30 % bylo zamítnuto nejčastěji z důvodu dluhů vůči městu, kvůli předchozím zkušenostem s žadatelem nebo z důvodů nevyhovujících nabídek ze strany města. Na doporučení Odboru sociálních věcí a zdravotnictví a Úřadu práce přiděluje Odbor správy majetku města 5 až 10 bytů ročně. Zvláště zranitelné skupiny obyvatel a domácnosti v závažnější bytové situaci jsou zvýhodněni před žadatelem s relativně lepší bytovou situací.

Výjimky z pravidel o přidělování městských bytů řeší rada města. Jsou velice výjimečné a doposud se nikdy nevztahovaly na podmínku bezdlužnosti. Dle vyjádření odpovědných zaměstnanců Odboru správy majetku tvořily výjimky cca 4 % všech úspěšných žádostí a většinou se jednalo o přidělení bytu v pečovatelském domě.

Úspěšní žadatelé získávají smlouvu na jeden měsíc, které se po měsíci prodlužuje na delší dobu. V bytech pro seniory jsou smlouvy od počátku na celý rok. Pokud domácnost neporušuje podmínky nájemní smlouvy, je s ní nájem prodlužován.

Jakmile se nájemníkům vytvoří tři dluhy na nájemném, musí svůj byt opustit. V případě vzniklého dluhu je možné ve spolupráci s Odborem správy majetku města Broumova vytvořit splátkový kalendář. Při zjištění různých druhů problémů s bydlením, včetně dluhů na nájemném, je k dispozici pomoc sociálních pracovníků.

Dle oslovených pracovníků Odboru správy majetku města Broumova je roční obrat bytů zhruba 50, z toho cca polovinu tvoří úspěšné žádosti CS. Před a po odevzdání bytu se užívá tzv. předávací protokol, kauce se u žádných městských bytů nevyžaduje. Byty obsazené CS činily v době výzkumu cca 15 až 20 % z celkového počtu 410 městských bytů a jde o byty různých velikostí od 1+1 až do 3+1.

I přes relativně rozsáhlou privatizaci v 90. letech se Broumovu podařilo udržet rozsáhlý městský bytový fond. Téměř všichni dotázaní institucionální aktéři se však shodovali na nedostatku bydlení pro CS.

Mnoho domů v Broumově, které lze označit za sociálně vyloučené, vlastní soukromý majitelé. Oslovení institucionální aktéři odhadovali, že zhruba třetina až polovina z nich se v rámci možností snaží pečovat o své domy a lze s nimi i komunikovat. Druhá polovina, nebo dvě třetiny majitelů byty neopravuje a s pracovníky městského úřadu se odmítají bavit. Většina soukromých majitelů požaduje placení nepřiměřeně vysokých nájmu.

Město provozuje ubytovnu, jejíž kapacita je ale dlouhodobě nedostačující. Celkem se jedná o 21 bytů, včetně jednoho krizového bytu, viz níže. Ubytovna neslouží tak, jak by si představitelé Odboru sociálních věcí a zdravotnictví a Úřadu práce představovali, neboť někteří její obyvatelé tam tráví i několik let. Představa pracovníků odboru i ÚP je taková, že by ubytovna měla sloužit pouze jako krátkodobé bydlení do doby, než se najde vhodnější a dlouhodobější alternativa. O přidělení místa na ubytovně rozhoduje Odbor správy majetku města a své stanovisko k umístění vydává i Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, který může podat i návrh na přidělení místa. Ubytování je podmíněno řádným dodržováním pravidel ubytovny a nenarušováním soužití. Poskytnutí ubytování na ubytovně (s výjimkou krizového bytu) je podmíněno bezdlužností vůči Městu Broumov.

Ubytovnu obývají v převážné většině lidé ohrožení sociálním vyloučením. Jak uvedli pracovníci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, často se jedná o lidi se zdravotním postižením, nebo o lidi, kteří nemohou pracovat z důvodu vyššího věku. Zpravidla se jedná o lidi invalidní nebo částečně invalidní, případně i o starobní důchodce.

Objekt ubytovny se nachází mezi centrem města a středem městské části Olivětín na adrese třída Soukenická 142 a 143. Jedná se o dvoupatrový dům s dvěma vchody.

Na zmíněné ubytovně město disponuje tzv. krizovým bytem o dvou lůžkách, který je využitelný pro CS. Bytem primárně disponuje Odbor sociálních věcí a zdravotnictví města Broumova. Oslovení aktéři se shodovali na potřebě minimálně jednoho dalšího krizového bytu pro CS a navrhovali například řešení, kde by byl vyčleněn jeden byt pro klienty OSPOD a jeden byt pro bezdětné lidi. Podle dotazovaných expertů by ideálním řešením bylo vytvoření městských bytů, které by byly pod dohledem sociálních pracovníků (města, případně CSS). Město by tak lidem nabídlo kvalitní bydlení za standardní nájem s jasně danými podmínkami, které by zahrnovaly i spolupráci se sociálními pracovníky.

V Broumově se nachází Diakonie Broumov, sociální družstvo. Kromě jiných služeb, poskytuje i bydlení pro potřebné. Jak uvádí internetové stránky Diakonie Broumov,¹¹ ubytovny Diakonie v Broumově a Úpici „jsou určeny pro osoby, které se ocitly v obtížné životní situaci, ale které mohou hradit náklady za ubytování.“ Oslovení aktéři popisovali problém s ubytováváním klientů v akutní bytové nouzi v Diakonii z důvodu požadavku na zaplacení prvního nájmu ještě před nastoupením do ubytovny.

Jak již bylo řečeno, v Broumově se v době výzkumu nacházelo 16 osob bez domova. Právě kvůli nim, a i s vědomím skutečnosti, že ekonomická konjunktura nemusí trvat

¹¹ Viz online <http://www.diakoniebroumov.cz/cs/nase-cinnost/azylove-bydleni/azylove-bydleni>

věčně a lidí bez domova může v budoucnu přibývat, oslovení institucionální aktéři zmiňovali potřebu zbudování zařízení právě pro tuto kategorii lidí. Kromě systémových řešení, kterými by bylo například sociální bydlení, zmiňovali i možnost zřízení noclehárny, případně alespoň zařízení, kde by si lidé bez domova mohli ohřát přinesené jídlo nebo se umýt (denní centrum pro lidi bez domova). Především poslední zmíněná potřeba byla dotázanými aktéry opakovaně zmiňována. Lidé bez domova totiž nemají jinou možnost, než vykonávat svou osobní hygienu na veřejně přístupných toaletách městského úřadu a úřadu práce. Tím značně znepríjemňují pracovní podmínky zaměstnancům úřadů a mohou tak pro ně i pro další občany představovat i zdravotní rizika.

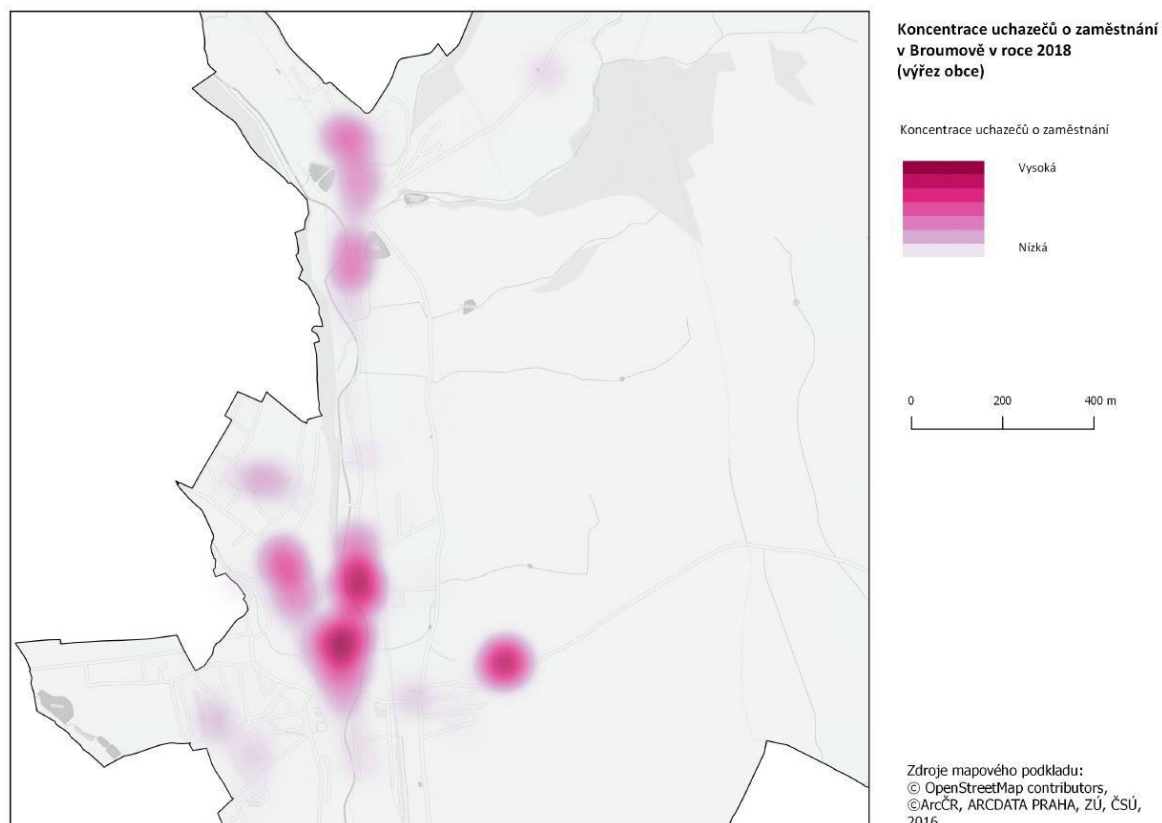
Většina oslovených institucionálních aktérů i autoři této analýzy se domnívají, že řešení otázky bydlení je v Broumově klíčové. Nemožnost velké části CS získat bydlení v městském bytě společně s nemožností získání bytu na standardním trhu s bydlením nedává CS jinou možnost než využít často pochybných nabídek soukromých poskytovatelů. Takové ubytování v mnoha případech svou vysokou cenou neodpovídá nabízené kvalitě.

Pro řešení bytových otázek v Broumově se nabízí celá řada možností. Výše zmíněné návrhy se mohou stát námětem k pozdějším odborným a politickým debatám.

Nezaměstnanost v Broumově

Kapitola se zaměřuje na problémy spojené s nezaměstnaností a podává shrnutí nástrojů města Broumova k řešení nezaměstnanosti.

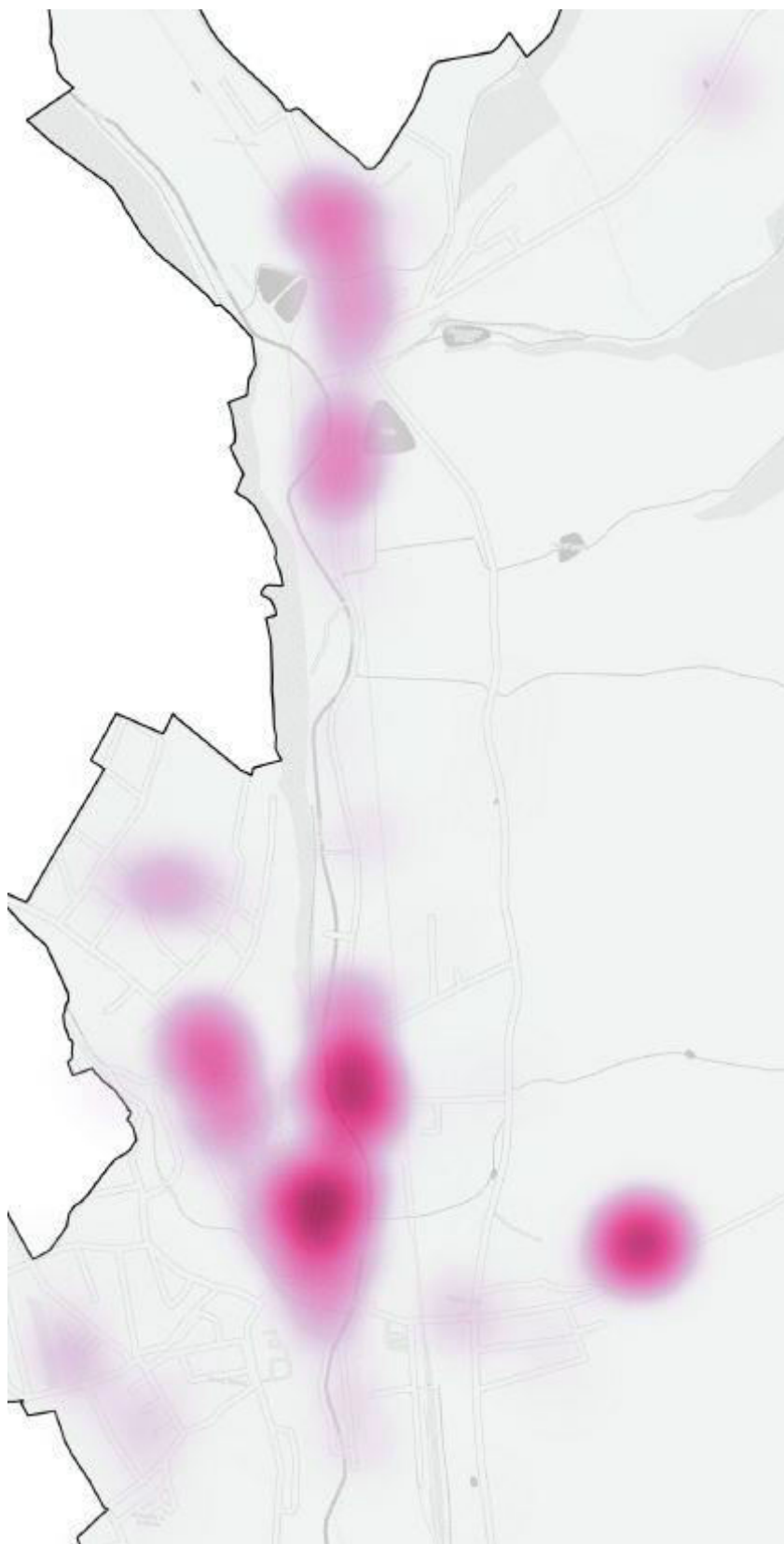
Nezaměstnanost v Broumově za duben 2018 činila 7,4 %. Tj. 357 dosažitelných uchazečů o práci ve věku mezi 15 až 64 lety. Dle vyjádření ÚP jde z velké části o uchazeče nezaměstnatelné nebo zaměstnatelné jen velmi obtížně (bez vzdělání, vyučení, bez pracovních návyků a motivace legálně pracovat). Jednalo se o nejvyšší podíl nezaměstnaných v celém okrese Náchod. Ve stejný čas ÚP nabízel celkem 68 pracovních pozic na území Broumova.

Koncentrace uchazečů o zaměstnání v Broumově v roce 2018

Na teplotní mapě nezaměstnanosti lze vidět rozložení uchazečů o zaměstnání v Broumově v lednu 2018. Jednotlivé vyloučené lokality téměř ve všech případech kopírovaly i nejvyšší koncentrace uchazečů o zaměstnání ve městě.

Nejvyšší četnost uchazečů o zaměstnání zobrazuje mapa v centru města. Jedná se především o SVL podél řeky Stěnavy. Celkem 17 uchazečů o zaměstnání má svou adresu trvalého bydliště přihlášenou na městském úřadě. Z toho důvodu existuje větší koncentrace uchazečů o zaměstnání i severozápadně od hlavního náměstí. Jasně patrný je rovněž vysoký počet uchazečů o zaměstnání v lokalitě Polákovy domy na východ od centra města. Patrné jsou rovněž větší koncentrace v menších SVL na území Olivětína a v jeho těsné blízkosti na Soukenické třídě. V městské části Benešov je patrná SVL č. p. 25.

Detail předchozí tepelné mapy

Jak ukazuje detail tepelná mapy, bylo by chybné domnívat se, že uchazeči o zaměstnání se nachází pouze výlučně ve výše popsaných SVL. Mírně zvýšenou četnost uchazečů o zaměstnání lze pozorovat v mnoha dalších částech Broumova. Například v jižní části města

u řeky Stěnavy, kde neregistrujeme SVL a rovněž i v okolí silnice vedoucí na Rožmitál mezi areálem firmy Veba a SVL Polákovy domy. Signifikantní ohniska se nachází i na sídlišti mezi ulicemi Pionýrská a Československé armády a na sídlišti v městské části Nové Město, jižně od centra. V obou případech může být zvýšená četnost uchazečů o zaměstnání do značné míry zapříčiněna vyšší celkovou hustotou osídlení – jedná se o velká sídliště. Vyšší hustota osídlení může zvětšovat pravděpodobnost výskytu uchazečů o zaměstnání na jednom místě.

V Broumově v dubnu 2018 neexistovali dle specifikace požadavků na obsazení volných pracovních míst pro ÚP žádní zaměstnavatelé, kteří by zaměstnávali nekvalifikované pracovníky. Zaměstnavatelé poptávající pracovníky se základním vzděláním se nachází v jiných částech Broumovska (většinou se jedná o pomocné práce v gastronomii nebo v turismu). Jediným zaměstnavatelem nekvalifikovaných pracovníků v Broumově jsou Technické služby města Broumova, které využívají veřejně prospěšné práce.

V samotném Broumově a blízkém okolí se mnoho velkých zaměstnavatelů nenachází. Výjimku tvoří například společnost VEBA, tradiční výrobce žakársky tkaných bavlněných tkanin. Většina významnějších zaměstnavatelů je tzv. za kopcem. Jak ale potvrdili oslovení institucionální aktéři, ochota lidí z vyloučených lokalit k dojíždění za prací mimo Broumov je velice nízká. Úřad práce vyplácí příspěvky na dojíždění.

Do nedávné doby byla považována za nejčastější důvod nezaměstnanosti v Broumově minimální nabídka práce. Přestože se ekonomická konjunktura přímo neodrazila v pracovních možnostech v Broumově, v okolních městech se v posledním roce pracovní nabídky zásadně rozšířily. Argumenty, kterými mnoho uchazečů o zaměstnání odůvodňuje svou nezaměstnanost, jsou především exekuce a vyplývající přesvědčení, částečně oprávněné, že v případě legálního pracovního kontaktu budou zadlužení uchazeči nuceni velkou část mzdy odevzdávat na splácení exekucí. Kontaktní pracoviště v Broumově uchazečům o zaměstnání nabízí finanční poradenství, kde se, kromě jiného, snaží pracovníci ÚP vysvětlovat, že exekuční závazky neznamenají odebrání celé vyplacené mzdy, ale pouze její části. Snaží se tak uchazeče o zaměstnání motivovat.

Kontaktní pracoviště úřadu práce pořádá individuální i skupinová poradenství pro širokou skupinu uživatelů. Částečně se využívá i poradenství ÚP z Náchoda, které do Broumova pravidelně dojíždí.

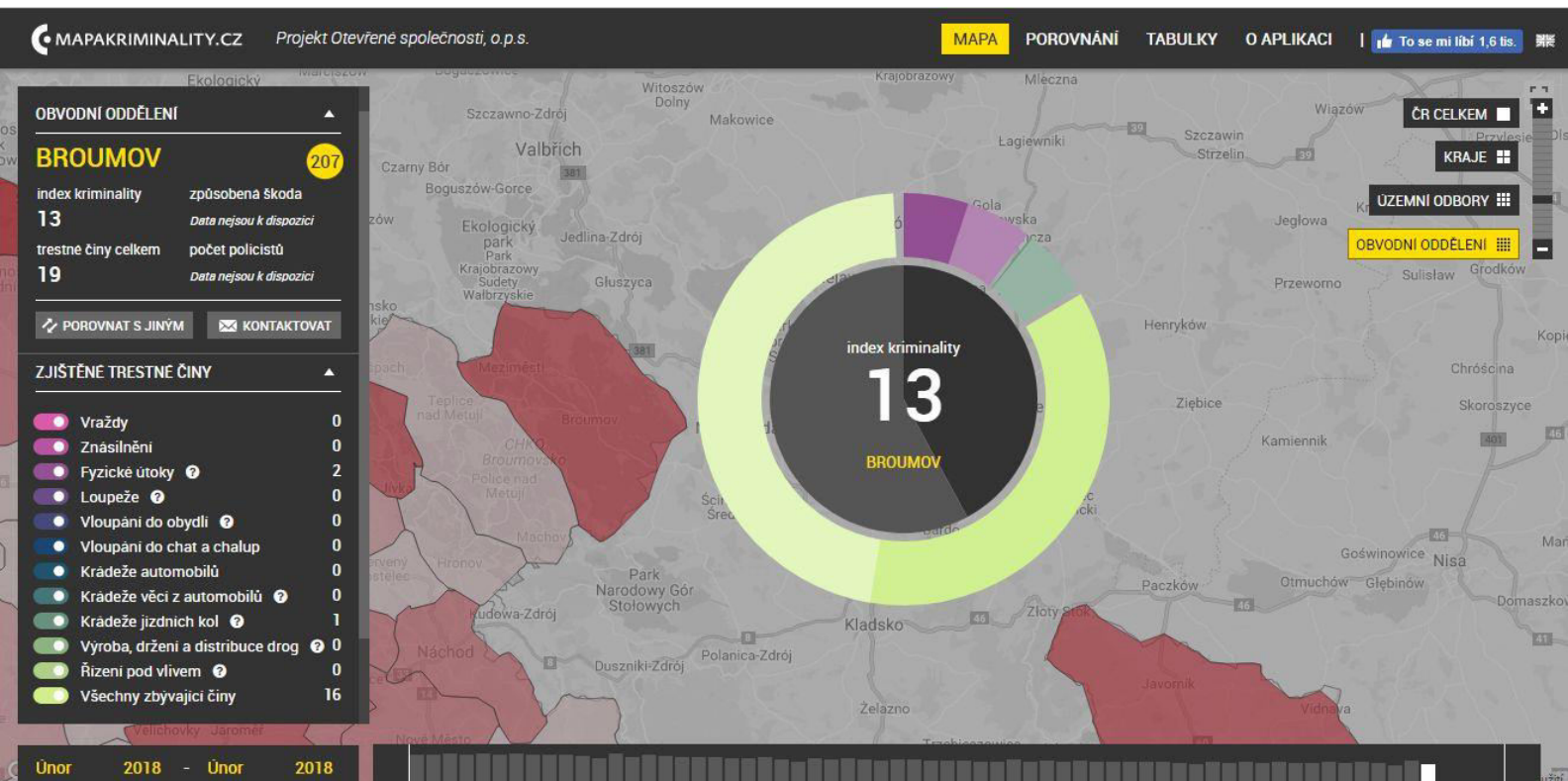
- KoP Broumov poskytuje tréninky sebeprezentace u zaměstnavatele, tvorbu životopisů, poradenství k rekvalifikacím, kurzy rozvíjející finanční gramotnost atd.
- Projekty v realizaci v době výzkumu zahrnovaly: Záruky pro mladé, 50+, Kudy kam

Bezpečnost, sousedské vztahy a klima ve městě

Tato kapitola se především zabývá skladbou a vývojem kriminality v Broumově a využívanými nástroji prevence.

Obvodní oddělení Policie České republiky Broumov spravuje rozsáhlé území, které kromě samotného města Broumov zabírá území od Božanova až po Meziměstí. Celkově se jedná o 14 648 obyvatel na území o rozloze 184 km². Portál Mapa kriminality¹² uvádí, že v únoru 2018 bylo na území Obvodního oddělení PČR Broumov spácháno celkem 19 trestných činů.¹³ Z celkového čísla byly 2 trestné činy kvalifikovány jako fyzické útoky. Objasněnost případů byla 42 %. V lednu 2018 evidovala Mapa kriminality celkem 34 trestných činů z nichž 3 byly označeny za fyzické útoky. Objasněnost byla 32 %.

Počet spáchaných trestných činů na 10 000 obyvatel vyjádřený tzv. indexem kriminality činil v únoru 2018 v Broumově 13,0 a v lednu ve stejném roce 10,2. Index kriminality za oba dva měsíce se pohybuje například na úrovni Obvodního oddělení PČR Česká skalice nebo Obvodního oddělení PČR Náchod.

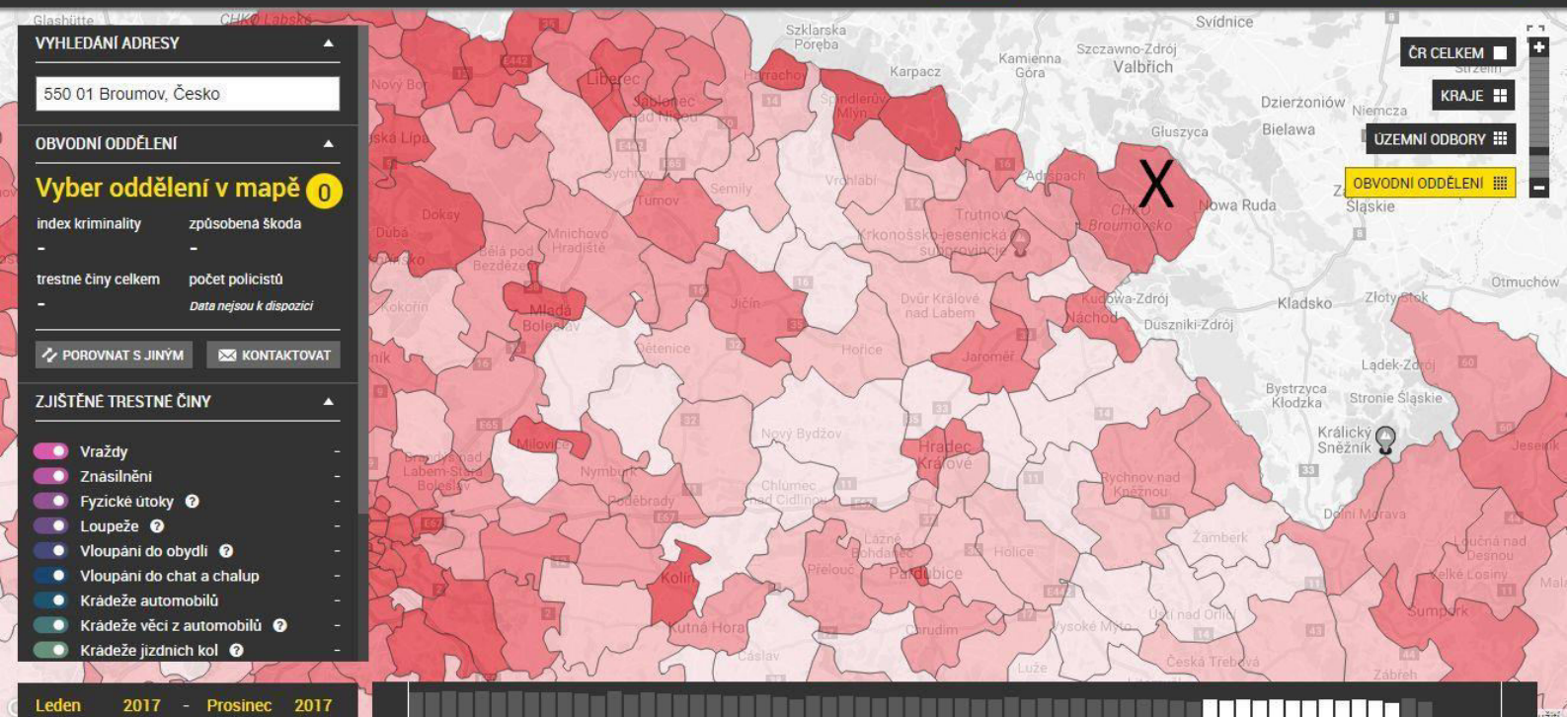

Analýza kriminality v Obvodním oddělení PČR Broumov v projektu Mapakriminality.cz za měsíc únor roku 2018, zdroj: Mapakriminality.cz

Index kriminality za celý rok 2015 činil 184,3, za rok 2016 161,1 a za rok 2017 180,9. Schéma níže porovnává indexy kriminality v jednotlivých obvodních odděleních za celý rok 2017.

¹² Viz online <http://www.mapakriminality.cz>

¹³ Jedná se o poslední možná data v době zpracování výzkumu.

Porovnání kriminality v jednotlivých obvodních odděleních v projektu Mapakriminality.cz za celý rok 2017 (X označuje Obvodní oddělení PCR Broumov), zdroj: Mapakriminality.cz

Schéma výše ukazuje, že kriminalita vyjádřená indexy kriminality je v Obvodním oddělení PČR Broumov vyšší než například v obvodních odděleních okolo Hradce Králové. Zároveň lze ale vidět, že se úroveň indexů kriminality pohybují na podobné úrovni v celém regionu okolo Broumova. I přesto ale nelze nezdůraznit, že Broumov vykazuje mírně vyšší index kriminality než všechna geograficky blízká obvodní oddělení.

V následující tabulce¹⁴ lze porovnat počet trestných činů v Obvodním oddělení PČR Broumov v hlavních kategoriích, které rozlišuje Mapa kriminality.

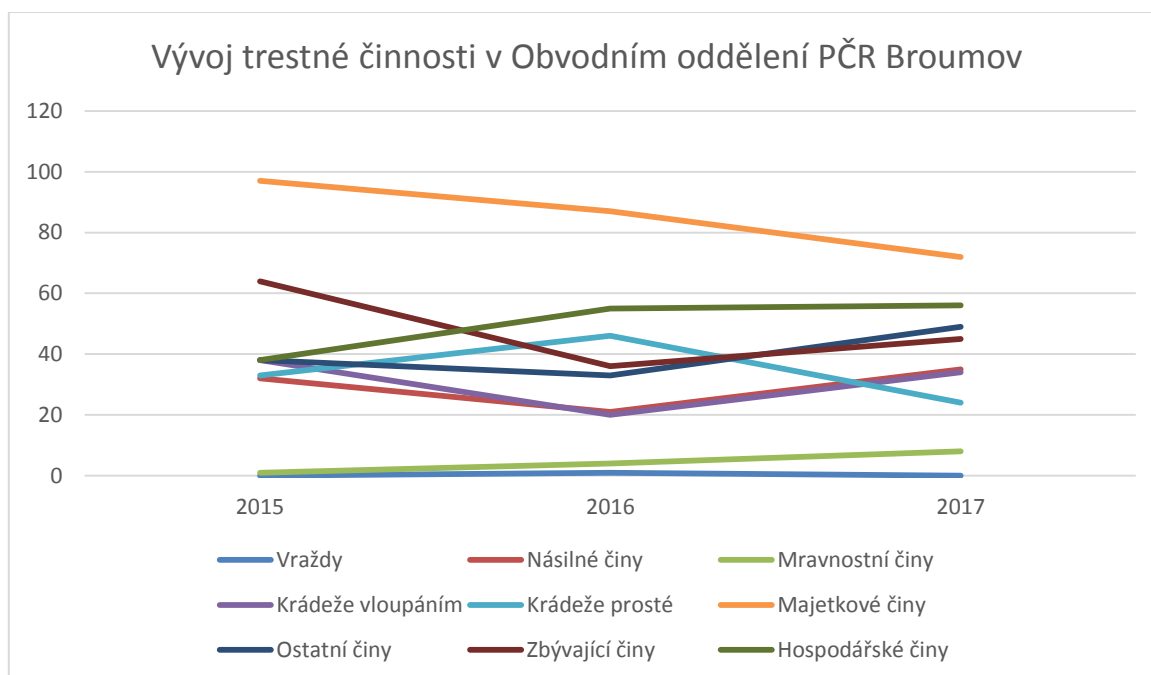
	Počet trestných činů celkem	Vraždy	Násilné činy	Mravnostní činy	Krádeže vloupáním	Krádeže prosté	Majetkové činy	Ostatní činy	Zbývající činy	Hospodářské činy
2015	270	0	32	1	38	33	97	38	64	38
2016	236	1	21	4	20	46	87	33	36	55
2017	265	0	35	8	34	24	72	49	45	56

Celkový počet trestných činů byl v roce 2015 a 2017 podobný. V roce 2016 došlo k poklesu trestné činnosti a bylo tak o 29 trestných činů méně než v roce následujícím. Podobný trend následovaly násilné činy, kde rozdíl mezi rokem 2015 a 2017 činil pouhé 3 násilné činy, zatímco rok 2016 zaznamenal pokles. Podobně i u krádeží vloupáním, kde rozdíl mezi léty

¹⁴ Konkrétní činy spadající do jednotlivých kategorií lze dohledat online na <http://www.mapakriminality.cz>.

2015 a 2017 byl pouhé 4 činy, zatímco v roce 2016 byl počet krádeží vloupáním o 14 nižší než v roce 2017. Stoupající tendenci ve sledovaném období měly především mravnostní činy, kde počet činů v roce 2017 činil 8. Mírně stoupající tendenci lze sledovat i v případě hospodářských činů. Klesl počet majetkových činů z 97 v roce 2015 na 72 v roce 2017. V roce 2017 byl v rámci třech sledovaných let zaznamenán nejvyšší počet v kategorii tzv. ostatních činů, a naopak nejnižší počet tzv. krádeží prostých.

Následující graf znázorňuje data z předchozí tabulky.

V roce 2016 lze vidět propad v četnosti trestných činů především v kategoriích násilná kriminalita a krádeže vloupáním. Menší pokles četnosti nastal i v kategoriích ostatní a zbývající činy.

Dle oslovených institucionálních aktérů celková kriminalita ve městě stoupla za poslední dva roky o cca 25 %. Jedná se ale o číslo odsouzených občanů, kteří v mnoha případech nekonali kriminální činnost přímo ve městě nebo na území Obvodního oddělení PČR Broumov. Díky grafu lze vidět, že kriminalita na území Obvodního oddělení PČR Broumov má spíše stálou tendenci.

Ve městě působí celkem 3 asistenti prevence kriminality (1 APK působí ze zdrojů ÚP, 2 APK působí z projektu města) a strážníci Městské policie Broumov.¹⁵ Městská policie spolupracuje s místními školami v oblasti prevence a rizikového chování.

Město Broumov na svém území využívá kamerový systém. Ve městě působí terénní sociální služby organizace Laxus určené osobám závislým na návykových látkách.

V obci se konají pravidelné společenské, kulturní a sportovní akce pro širokou veřejnost, např. přednášky a semináře v Česko-polském informačním centru, různé veřejně přístupné kulturní akce v Broumovském klášteře, hudební vystoupení v Undergroundovém klubu Eden aj.

¹⁵ Viz online <http://www.mpbroumov.cz/index.php>

Sociální služby a zdraví

Kapitola popisuje skladbu sociálních služeb ve městě a popisuje možnosti vedení městského úřadu a sociálních služeb ve vztahu k SVL.

Dle oslovených aktérů není pestrost sociální služeb v Broumově zcela dostačující. Vzhledem k měnící se struktuře obyvatelstva bude nutné zlepšovat i rozšiřovat stávající služby.

Největším poskytovatelem sociálních služeb v Broumově je příspěvková organizace města Centrum sociálních služeb Naděje Broumov (dále CSS).¹⁶ CSS poskytuje širokou paletu služeb a, jak jmenujeme níže, rozšiřuje nabídku. Centrum neposkytuje sociální služby výlučně v Broumově, ale i v okolních obcích.

- Domov seniorů
- Pečovatelská služba
- Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi v terénní i ambulantní formě (klubová činnost, konzultace)
- Odborné sociální poradenství včetně nově vytvořené oddlužovací poradny
- Odlehčovací služba (v době výzkumu v přípravě)
- Komunitní centrum (v době výzkumu ve výstavbě, v provozu v roce 2019) – multifunkční centrum, kde bude možné umístit spolkovou činnost i různé detašované sociální služby

Paleta služeb, které CSS poskytuje je velice různorodá, a tudíž se ke každé službě váže i jiná cílová skupina. Obecně lze říci, že CSS poskytuje své služby všem lidem v nepříznivé životní situaci.

V současnosti je většina sociálních služeb poskytovaných CSS Naděje Broumov financována především z dotací MPSV ČR, potažmo Královéhradeckého kraje, a z rozpočtu města Broumova. Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi je aktuálně financována především z individuálního projektu Královéhradeckého kraje (do roku 2019) a částečně dofinancována z rozpočtu města Broumova. V CSS pracuje v současné době 55 pracovníků.

Další organizací, která má své sídlo v Broumově, je Začít spolu, z. s., Broumov.¹⁷ Poskytuje sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi a službu pro doprovázení pěstounů.

V Broumově se nachází Diakonie Broumov, sociální družstvo. Poskytuje materiální pomoc, a především bydlení pro potřebné. Rovněž vytváří nabídku pracovních příležitostí pro osoby znevýhodněné na trhu práce.¹⁷

Všechny další organizace poskytují své služby pouze v detašované formě. Buď mají své dočasné pracoviště v některém z objektů města, nebo pracují pouze v terénní formě. Město Broumov těmto organizacím poskytuje zvýhodněný, téměř pouze symbolický pronájem svých prostor. V budoucnu bude možné pro tyto účely využít budovu komunitního centra, které je nyní ve výstavbě (bude dokončeno v roce 2019).

¹⁶ Viz online <http://www.nadejebroumov.cz/>

¹⁷ Viz online <http://www.diakoniebroumov.cz/cs/nase-cinnost/nase-cinnost>

- Centrum sociálních služeb Hradec Králové a Rodinná poradna Náchod – doprovázející organizace pro pěstouny, rodinné a vztahové poradenství
- Laxus – prevence užívání návykových látek, terénní programy
- Péče o duševní zdraví – terénní i ambulantní forma
- Aurore Hradec Králové – terénní služby pro dospělé v nepříznivé situaci včetně doprovázení k lékařům

Sociální pracovníci často spolupracují například s ubytovnami (např. Úpice, Náchod) a azylovými zařízeními (Trutnov) v okolních a vzdálenějších obcích.

V případě nepříznivé sociální situace, potřeby sociálního poradenství a pro zprostředkování konkrétní sociální služby se lidé mohou obrátit na vyškolené sociální pracovníky městského úřadu (1,5 úvazku). Pracovníci městského úřadu průběžně vykonávají různé formy depistážní činnosti. Tu, podobně jako sociální poradenství, provádí i jiné organizace, např. CSS. Město na svých internetových stránkách zveřejňuje seznam dostupných sociálních služeb¹⁸, a zároveň průběžně shromažďuje informace, které sociální služby ve městě chybí. Město je zapojeno do komunitního plánování a v nepravidelných intervalech aktualizuje komunitní plán.

Celkové náklady, kterými se město Broumov podílí na financování sociálních služeb na svém území, se pohybují okolo 4 % rozpočtu. Peníze z rozpočtu města se rozdělují dle vyhodnocení potřebnosti jednotlivých služeb. Sociální služby jsou městem podporovány i jinými způsoby, například zvýhodněnými pronájmy městských prostor apod.

V Broumově se pořádají tzv. případová setkání (konference), kde více aktérů řeší konkrétní případy. Setkání probíhají pravidelně a všichni aktéři si jejich existenci, a především výstupy pochvalovali.

Ve městě doposud chyběla tzv. odlehčovací služba, která se ale již připravuje. V kontextu změn struktury populace na Broumovsku, které jsou zmíněny v úvodu dokumentu, by se, dle dotázaných institucionálních aktérů, mělo uvažovat například o zřízení domova se zvláštním režimem.

Jak již bylo uvedeno výše v kapitole bydlení, závažným problémem v Broumově je nedostatek různých forem bydlení pro CS. Ve spojení se sociálními službami institucionální aktéři zmiňovali například vytvoření městských bytů pod dohledem SAS, tedy různé formy bydlení jejichž udržení by podmiňovala řádná spolupráce klientů se sociálními pracovníky.

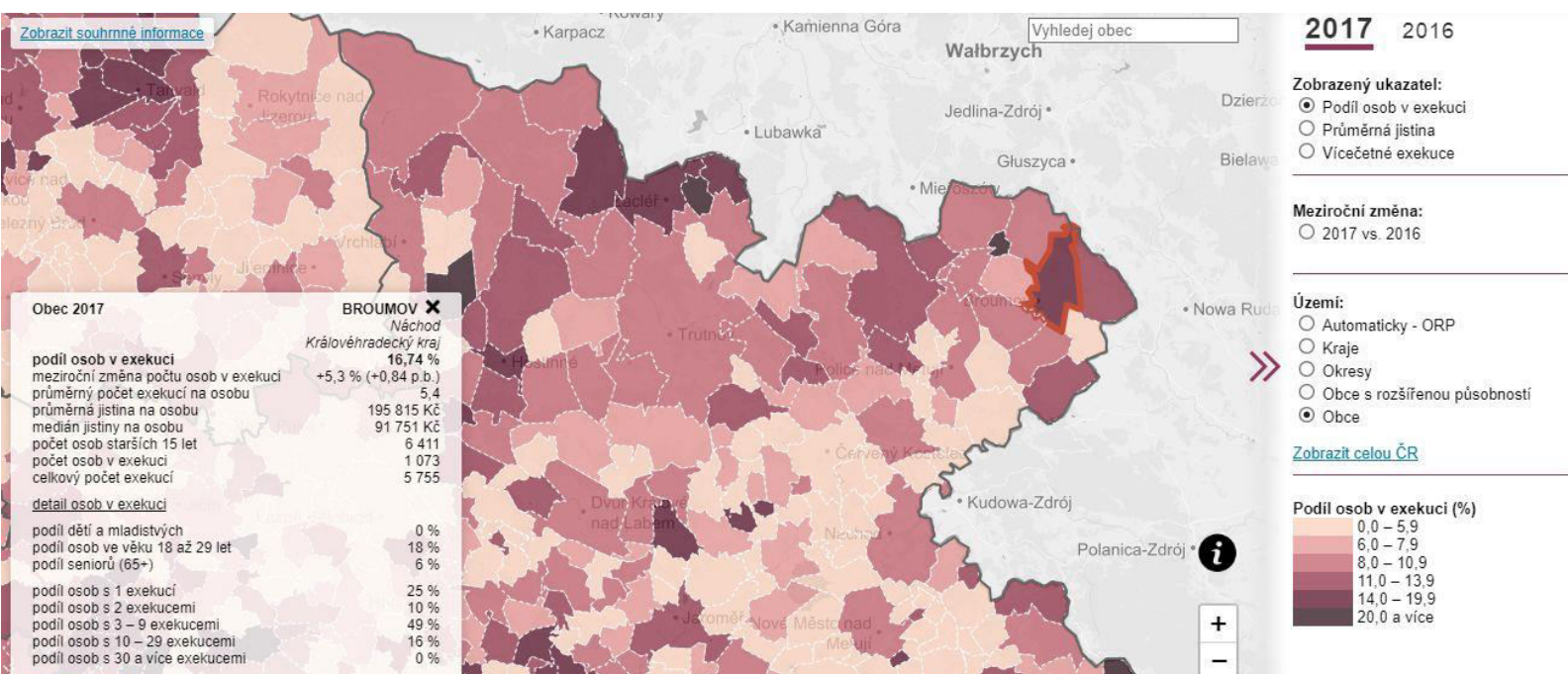
Podobně jako na jiných místech v příhraničí, i v Broumově je problém s nedostatkem lékařů. Oslovení aktéři zmiňovali například neexistenci psychiatrické ordinace a nedostatek i jiných specialistů.

¹⁸ Viz online http://www.broumov-mesto.cz/assets/File.ashx?id_org=1276&id_dokumenty=1282

Zadluženost

Kapitola se zabývá zadlužeností a informacemi z otevřených zdrojů popisuje problém dluhů v kontextu sociálního vyloučení. Shrnuje dostupnost dluhových poraden a nástrojů na řešení dluhové problematiky ve městě Broumov.

Dle dat serveru Mapaexekuci.cz činil v roce 2017 počet obyvatel města v exekuci 1073 a celkový počet exekucí ve městě 5755. Podíl osob v exekuci vůči počtu obyvatel nad 15 let tak činil 16,74 %. Průměrný počet exekucí na osobu byl 5,4 a průměrná jistina na osobu 195 815 Kč (medián jistiny na osobu 91 751 Kč). Mezi lety 2016 a 2017 došlo k meziročnímu nárůstu celkového počtu osob v exekuci o 5,3 % (v roce 2017 bylo o 54 osob v exekuci více než v předchozím roce).

Podíl osob v exekuci za rok 2017, zdroj: Mapaexekuci.cz

Podíl exekučovaných osob ve věkové kategorii 18 až 29 let činil 18 %. Podíl seniorů byl 6 % a nebyly evidovány žádné děti, ani mladiství. Nejčastěji měli lidé 3 až 9 exekucí. Takových bylo 49 %. 1 exekuci mělo 25 % a mezi 10 až 29 exekucemi mělo 16 % z celkového počtu exekučovaných. 2 exekuce mělo 10 %. Osoby s více než 30 exekucemi nebyly v roce 2017 v Broumově evidovány.

Mapa vytvořená v projektu Mapa exekucí, zobrazená výše, ukazuje celkový podíl osob v exekuci v roce 2017 v jednotlivých obcích. Barevné škála určuje míru zadlužení, resp. procentuální podíl osob v exekuci, viz legenda na pravé straně mapy. Oranžovou barvou je ohraničen Broumov.

Lidem s dluhy v Broumově pomáhá CSS, které v rámci sociálního poradenství poskytuje i dluhové poradenství. CSS v roce 2018 získalo akreditaci Ministerstva spravedlnosti České republiky k poskytování služeb v oblasti oddlužení.

V Broumově platí od roku 2015 zákaz podomního a pochůzkového projede.

Podle webu Mapa hazardu20, který využívá oficiálně publikovaná data Ministerstva financí, se ve městě ke květnu 2018 nacházely celkem 4 herny s legálními hracími automaty. Aktuálně se jedná o 17 ks hracích automatů povolených Ministerstvem financí ČR do roku 2019. Město Broumov již v roce 2015 vydalo Obecně závaznou vyhlášku 3/2015 o zákazu provozování některých sázkových her, loterií a jiných podobných her. Tato vyhláška platí pro celé území města. Díky této vyhlášce město Broumov postupně eliminuje počet hracích automatů na svém území s tím, že poslední automaty budou odstraněny s ukončením platnosti jejich povolení od Ministerstva financí ČR nejpozději v listopadu 2019.

Dotázaní institucionální aktéři se shodovali, že zadlužení a exekuce jsou jedním z nejpodstatnějších problémů v sociálně vyloučených lokalitách v Broumově. Mnoho rodin mělo hned několik exekucí. Jak uvedl jeden z aktérů půjčky a dluhy často vedly k „vytloukání klínu klínem“.

Indikátory a checklisty v jednotlivých oblastech intervencí ASZ

Bydlení		
a) tabulka ukazatelů sociálního vyloučení v obci		
Monitoring řešení klíčového problému <i>vysoký počet domácností v nestandardním bydlení</i>		
Lokalita:		Broumov
Datum sběru:		3. května 2018
Tazatel:		Adam Duffek
Forma spolupráce s ASZ:		VAVDP
Vyplněno ve spolupráci s Odborem správy majetku města Broumova (pokud není uvedeno jinak).		
Indikátor	Hodnota	Poznámka
Počet příjemců/společně posuzovaných osob dávek na bydlení v azylových domech, ubytovnách, rekreačních objektech a jiných než obytných prostorech	23	- Azylové domy 0 - Ubytovny 14 - Rekreační obj. 0 - Jiné než obytné 9 Zdroj: ÚP
Počet obyvatel žijících v nevhodných bytech (kvalifikovaný odhad počtu obyvatel žijících v domech/bytech/lokality, které považujeme za nevhodné z důvodu extrémní segregace, přelidněnosti, špatného hygienického stavu, špatného stavebně technického stavu)		Město Broumov nepronajímá nevhodné byty.
Celkový počet obecních bytů/dlouhodobě (déle než rok) neobsazené/z toho využitelných pro CS (tzn. vyloučit byty v segregovaných lokalitách, DPS, služební byty ve školách apod.)	20	Nevyužitelné, velké náklady na opravy, celková nevhodnost.

Počet nově obsazených bytů za poslední rok celkem/z toho pro CS (počet nově uzavřených smluv s novým nájemníkem za poslední rok/ z toho kvalifikovaný odhad počtu bytů přidělených jako sociální bydlení viz checklist sociální bydlení)	50/25	
Má obec vypracovaná pravidla pro přidělování obecních bytů?	Ano	Směrnice RM
Vyhodnocení pravidel pro přidělování obecních bytů podle checklistu sociální bydlení (použit skóre z checklistu)		
Počet sociální bytů pro CS ve vlastnictví obce/NNO/soukromých vlastníků (hodnocení sociálních bytů dle checklistu sociální bydlení)	1/Odbor správy majetku města nebyl schopen odpovědět.	
Má obec zmapovanou potenciální nabídku sociálního bydlení od jiných vlastníků na území obce? (existence jakékoliv analýzy/ spolupráce se soukromým vlastníkem apod.)	Ne	
Kapacita sociálních služeb na podporu bydlení pro obyvatele obce (obvykle v rámci TP a SAS; kapacity poskytovatelů podle registrace - počet služeb, kapacita klientů + příloha vyplněné checklisty podpora v bydlení)		
Počet obyvatel SVL využívajících služby na podporu bydlení/ celkový počet obyvatel SVL	Nezjištěno	
Počet přihlášek z CS do programů zaměřených na sociální bydlení (programy NNO, samosprávy, obecní byty apod.)		Odbor správy majetku města neeviduje.
b) Checklist - identifikace závadného bydlení v lokalitě		
Název lokality: Broumov	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Přelidněné byty/ domy		U města ne, u soukromníku není situace známá.

Špatné hygienické podmínky (plíseň, paraziti, problémy s vodou apod.)		U města ne, u soukromníku není situace známá.
Špatný technický stav nemovitostí (viz checklist nezávadné bydlení)		U města ne, u soukromníku není situace známá.
Vyšší ceny nájmu/energií, než je v místě obvyklé (viz http://www.portalobydleni.cz/nastroje/cenove-mapy/)	43 Kč v bytech města	U soukromníků neznámo.
Jiné, nevhodnost indikující jevy (popište jaké)		Odbor správy majetku města si nebyl vědom žádných závažných nedostatků v bytech města.

c) Checklist - sociální bydlení pro domácnosti ohrožené sociálním vyloučením

Monitoring řešení klíčového problému *vysoký počet domácností v nestandardním bydlení*

Pozn.: Odbor správy majetku města uvedl, že město nemá žádné byty, které by mohly být označeny za nestandardní bydlení.

Lokalita:		Broumov
Datum sběru:		3. května 2018
Tazatel:		Adam Duffek
Forma sběru:		Dotaz na Odbor správy majetku města
Forma spolupráce s ASZ:		VAVDP
Poskytovatel bydlení: (název organizace)		Město Broumov
Počet bytů v hodnoceném systému:		410
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Jasná pravidla pro obsazování bytů		

Obec má schválená a veřejná pravidla pro obsazování bytů	Ano	
Pravidla jsou dodržována - postup mimo popsání pravidla je výjimečný a odůvodněný (živelná pohroma apod.)	Ano	
Na rozhodování se podílí sociální pracovníci nebo jiní reprezentanti cílové skupiny	Ano	
Obsazování na základě závažnosti sociální a bytové situace žadatele		
Žadatelé, kteří nejsou v bytové nouzi nebo sociálně potřební, nemohou o tyto byty žádat/jejich žádosti jsou vyřazovány	Ne	Na doporučení OSVZ a ÚP přiděluje Odbor správy majetku města 5 až 10 bytů ročně.
Zvlášť zranitelné skupiny obyvatel jsou vybírány přednostně (např. jsou bodově zvýhodněny). Mezi takto preferované skupiny patří např.:		
domácnosti s nezletilými dětmi (zejména samoživitelé/samoživitelky)	Ano	
zdravotně postižení	Ano	
senioři	Ano	Kodus, Dělnické domy 78, Jiráskova 193 (58 bytů)
oběti trestných činů (zejména domácí násilí)	Ano	Krizový byt, případně jiný městský byt
oběti diskriminačního jednání	Ano	Krizový byt, případně jiný městský byt
jiné srovnatelné skupiny	Ano	

Domácnosti v závažnější bytové nouzi jsou vybírány přednostně před domácnostmi s relativně lepší bytovou situací. Mezi prioritní situace v bydlení patří např.:		
osoby žijící bez střechy (na ulici, noclehárny, azylové domy)	Ano	V květnu 2018 evidoval Městský úřad Broumov celkem 16 lidí bez domova.
osoby žijící bez bytu (ubytovny, jiné než obytné prostory)	Ano	
osoby opouštějící instituce (dětské domovy, pěstounskou péči, vězení)	Ano	Přidělení bytu
osoby s akutním ohrožením bydlení (návrh na vyklizení bytu, výpověď)	Ano	Přidělení bytu
osoby ve významně nevyhovujícím bydlení (stav bytu/domu, přelidnění apod.)	Ano	
jiné srovnatelné situace		
Nejsou vyžadovány podmínky jako čistý trestní rejstřík, příjem ze zaměstnání apod. ani nejsou vylučování žadatelé, kterým byl v minulosti nájem bytu ukončen		Viz SRM
Bydlení je přístupné také domácnostem s dluhy		
Dluhy žadatele vůči obci/NNO nejsou při hodnocení na újmu žadateli	Ne	Žadatel nesmí být dlužníkem města

Řešené dluhy žadatele vůči obci/NNO (uzavřené splátkové kalendáře apod.) nejsou při hodnocení na újmu žadateli NEBO Bagatelní dluhy nejsou při hodnocení žádosti vůbec zohledňovány (poplatky za psy, popelnice apod.)	Ne	Jsou vždy zohledňovány, nesmí být dlužníkem města.
Vstup do bydlení je umožněn i bez trvalého pobytu v obci		
Místo trvalého pobytu není pro hodnocení žádostí relevantní NEBO Domácnosti, které v obci skutečně bydlí a mají k ní jasnou vazbu (např. školní docházka dětí, evidence uchazečů o zaměstnání apod.) jsou hodnoceny stejně, jako domácnosti s trvalým pobytem v obci. Doba, po kterou mají domácnosti mít vazbu, není delší než jeden rok.	Ano	Žádost mohou podat i lidé, kteří nemají pobyt v obci.
Vstup do bydlení je bez finanční nebo obdobnou bariéry		
Podání žádosti ani uzavření smlouvy není podmíněno zaplacením poplatku nebo dluhu po předchozím nájemníkovi	Ne	Není podmíněno
Smlouva nepožaduje po nájemníkovi provedení rekonstrukce, uvedení bytu do obyvatelného stavu apod.	Ne	Nepožaduje rekonstrukci
Jistota (kauce) není při uzavření nájemní smlouvy požadována NEBO	Ne	Kauce není
Jistota (kauce) je vybírána, ale je pokryta z dávky mimořádné okamžité	Ne	Kauce není

pomoci NEBO		
Jistota (kauce) je vybírána, ale je rozložena do nízkých měsíčních splátek, které zvládají domácnosti platit NEBO	Ne	Kauce není
Jistota (kauce) je odpuštěna domácnostem, které ji nemohou zaplatit	Ne	Kauce není
Nabízené bydlení je dostatečně stabilní a přiměřené		
Domácnosti standardně získávají nájemní smlouvu s délkou trvání alespoň jeden rok	Ne	Nejprve na jeden měsíc, pak se prodlužuje, v bytech pro seniory na jeden rok.
Pokud domácnost neporušuje podmínky nájemní smlouvy, je s ní nájem prodlužován. Tento postup je ukotven ve schválených pravidlech	Ano	
Pokud uzavření nájemní smlouvy brání problém na straně klienta (např. dluhy vůči dodavatelům energií), je problém vyřešen v jeho prospěch (např. uzavřena podnájemní smlouva)	Ne	
Nájem a další náklady na bydlení jsou přiměřené a mohou je hradit i domácnosti odkázané na dávky (příspěvek na bydlení)	Ano	
Byty jsou poskytovány ve standardním udržovaném stavu bez závad, mají koupelnu, WC, kuchyňskou linku	Ano	

Byty jsou lokalizovány mimo segregovanou lokalitu	Ne	Některé byty se nachází ve více či méně segregovaných oblastech (např. Polákovy domy), jiné nikoliv. Pakliže dotaz platí pro všechny byty, potom je odpověď záporná.
Problémy jsou řešeny pomocí sociální práce		
Při zjištění případných problémů v bydlení (zejména neplacení, narušování soužití, poškození bytu) je k dispozici pomoc sociálního pracovníka.	Ano	
Informace o předchozích problémech v bydlení jsou využity pro nastavení režimu platby za bydlení (zvláštní příjemce nebo přímá úhrada dávky), intenzity podpory pomocí sociální práce apod.	Ano	
Kladné odpovědi celkem	21	

Zaměstnanost

a) tabulka ukazatelů sociálního vyloučení v obci

Monitoring řešení klíčového problému *vyšoký počet ekonomicky neaktivních osob v obci*

Lokalita:	Broumov
Datum sběru:	Data odpovídají situaci do 31. ledna 2018 – pokud není uvedeno jinak
Tazatel:	Vytvořeno před výzkumem, vytvořilo KPÚP Broumov
Forma spolupráce s ASZ:	Vzdálená dílčí podpora

Indikátor	Hodnota	Poznámka
Počet nezaměstnaných osob v obci	357	Duben 2018
Míra nezaměstnanosti v obci	7,4 %	Duben 2018
Počet nezaměstnaných osob ze SVL/podíl nezaměstnaných k celkovému počtu obyvatel SVL	8,6	Data z centrálních evidencí
Počet osob v hmotné nouzi (v obci)	187	Jedná se pouze o žadatele o dávku bez SPO
Počet osob v nekolidujícím zaměstnání (v obci)	50	
Počet nezaměstnaných absolventů (v obci)	0	
Počet nezaměstnaných mladistvých (v obci)	7	
Počet nezaměstnaných osob s exekucí (v obci)	108	
Počet dlouhodobě nezaměstnaných (v	263	

obci)		
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob zařazených do systému prostupného zaměstnávání (viz checklist prostupné zaměstnávání)	0	
Počet volných míst pro osoby s nízkými požadavky na kvalifikaci (dle kategorie 7, 8, 9 ISCO)	48	
Počet uchazečů o 1 volné pracovní místo pro nízkokvalifikované osoby	8,7	
Počet osob vykonávajících veřejnou službu (aktuálně ke dni sběru dat)	20	
Počet osob vykonávajících veřejnou službu (k určitému datu před 1 rokem)	0	
Počet osob vykonávajících veřejnou službu (k určitému datu před 2 lety)	0	
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (aktuálně ke dni sběru dat)	9	
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (k určitému datu před 1 rokem)	Nezjištěno	
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (k určitému datu před 2 lety)	Nezjištěno	
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (aktuálně ke dni sběru dat)	Nezjištěno	
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (k určitému datu před 1 rokem)	Nezjištěno	
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (k určitému datu před 2 lety)	Nezjištěno	
Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (aktuálně ke dni sběru dat)	2	

Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (k určitému datu před 1 rokem)	Nezjištěno	
Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (k určitému datu před 2 lety)	Nezjištěno	
Existence funkční lokální sítě zaměstnanosti (viz checklist)	Nezjištěno	
Počet obcí vytvořených pracovních míst k podpoře zaměstnanosti prostřednictvím asistentů prevence kriminality, domovníka atp.	4	
Existence nastavení systému společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek	Nezjištěno	
Počet realizovaných společensky odpovědných veřejných zakázek	Nezjištěno	
Výčet zaměstnavatelů, kteří přijímají (jsou ochotni přijímat) zaměstnance s potřebou vyšší míry podpory (např. delší čas na zaučení, ochota přijímat osoby s exekucí, úprava prac. doby, flexibilní výplata mzdy, asistenční služby apod.)	1	

b) Checklist - prostupné zaměstnávání

Monitoring řešení klíčového problému *vysoký počet ekonomicky neaktivních osob v obci*

Lokalita:		Broumov
Datum sběru:		Data odpovídají situaci do 31. ledna 2018
Tazatel:		Vytvořeno před výzkumem, vytvořilo KPÚP Broumov
Forma sběru:		Vytvořeno před výzkumem, vytvořilo KPÚP Broumov
Forma spolupráce s ASZ:		Vzdálená dílčí podpora
Kontaktní centrum		KPÚP Broumov, Stanislava Opočenského 60, 550

Úřadu práce:		01 Broumov
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Dostupnost úvodního informačního poradenství		
Pro nově evidovaného uchazeče o zaměstnání je dostupné individuální pracovní poradenství na KoP ÚP ČR	Ano	
Pro uchazeče o zaměstnání je dostupné skupinové poradenství (o službách ÚP, možnostech využití APZ apod.)	Ano	
Pro uchazeče o zaměstnání je dostupné poradenství o možnostech využití dalších služeb odstraňujících bariéry pro vstup do zaměstnání	Ano	
Dostupnost aktivizačního opatření (tréninkové místo, práce na zkoušku, VPP na zkrácený úvazek)		
Jsou stanovena pravidla pro umístování uchazečů do aktivizačního opatření	Ne	
Aktivizační opatření je dostupné alespoň pro jednu třetinu uchazečů z cílových skupin	Ne	
Aktivizační opatření je časově dostupné (čekací doba	Ne	

nepřesahuje 6 měsíců)		
Aktivizační opatření je místně dostupné (v místě bydliště uchazeče nebo s dobou dojezdu veřejnou dopravou do 30 minut)	Ne	
Dostupnost rekvalifikačních kurzů nebo jiných kurzů na zvýšení pracovních kompetencí		
Nabídka rekvalifikačních nebo obdobných kurzů odpovídá schopnostem uchazeče o zaměstnání	Ano	
Nabídka rekvalifikačních kurzů odpovídá místní situaci na trhu práce (jsou dostupná volná pracovní místa odpovídající získané kvalifikaci)	Ano	
Nabídka rekvalifikačních kurzů odpovídá kvalifikační a vzdělanostní struktuře uchazečů (jsou dostupné kurzy pro osoby bez dokončeného základního vzdělání, se základním vzděláním atd.)	Ano	
Dostupnost dotovaného zaměstnání (VPP, SÚPM, sociální podniky, ESIF projekty)		
Dotovaná místa jsou dostupná alespoň pro jednu třetinu uchazečů	Ne	

z cílových skupin		
Doba trvání pracovní smlouvy je dostatečná (alespoň na 1 rok)	Ne	Doba trvání PS závisí na žádosti obce/zaměstnavatele. Pokud je to možné lze VPP prodloužit na 12 měsíců v oprávněných případech i na 24 měsíců.
Zaměstnavatel v dotovaném zaměstnání prokazatelně přihlíží k potřebám zaměstnanců z CS (podpora budování pracovních návyků, učení se novým dovednostem, akceptace pomalejšího tempa, potřeby častějších přestávek a jiné)	Ano	
Dostupnost poradenských služeb pro vstup na otevřený trh práce		
Jsou dostupné poradenské služby k odstraňování bariér pro vstup na trh práce (sladění pracovního a rodinného života, dávkové poradenství, dluhové poradenství, příprava na vstup do zaměstnání – pracovní pohovory, jak komunikovat se zaměstnavatelem, jak zvládat péči o sebe – hygiena, oblékání – dle identifikovaných potřeb klienta)	Ano	

<p>Spolupráce pracovníků úřadu práce s neziskovými organizacemi – 3 stupně možné spolupráce dle kvality: A) zprostředkování informace (např. umístění letáků), B) aktivní šíření informací uchazečům nebo zájemcům o zaměstnání nebo ad hoc spolupráce, C) soustavná spolupráce (např. case management) – uveďte příslušné písmeno</p>	<p>Ano</p>	
<p>Po ukončení dotovaného zaměstnání jsou dostupná pracovní místa na volném trhu</p>		
<p>Alespoň pro jednu třetinu osob po dokončení předchozích fází prostupného zaměstnávání jsou dostupná vhodná volná pracovní místa</p>	<p>Ne</p>	
<p>Alespoň 20 % osob po dokončení předchozích fází nalezne do 6 měsíců zaměstnání na volném trhu</p>	<p>Ne</p>	
<p>Dostupnost služeb po nástupu na otevřený trh práce</p>		
<p>Během zkušební doby může klient využít poradenské služby ke zvládnutí změny životní situace</p>	<p>Ne</p>	
<p>Během zkušební doby může klient využít asistenční služby ke zvládnutí prvních</p>	<p>Ne</p>	

měsíců v zaměstnání		
Prostupné zaměstnávání využívají pracovníci ÚP ČR systematicky		
Pracovníci ÚP ČR znají schéma prostupného zaměstnávání	Ano	
Pracovníci ÚP ČR s tímto schématem aktivně pracují	Ano	
Uchazečům (popř. zájemcům) o zaměstnání doporučují aktivity dle schématu prostupného zaměstnávání	Ano	
Uchazečům (popř. zájemcům) o zaměstnání doporučují aktivity dle jejich individuálních potřeb (nemusí procházet všemi aktivitami)	Ano	
Kladné odpovědi celkem	13	

c) Checklist - lokální síť zaměstnanosti

Monitoring řešení klíčového problému *vysoký počet ekonomicky neaktivních osob v obci*

Lokalita:		Broumov
Datum sběru:		Data odpovídají situaci do 31. ledna 2018
Tazatel:		Vytvořeno před výzkumem, vytvořilo KPÚP Broumov
Forma sběru:		Vytvořeno před výzkumem, vytvořilo KPÚP Broumov
Forma spolupráce s		Vzdálená dílčí podpora

ASZ:		
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Lokální síť zaměstnanost se účastní většina místních klíčových aktérů		
ÚP ČR	Ano	
Alespoň někteří místní zaměstnavatelé	Ne	
Představitelé obce	Ano	
Místní NNO	Ano	
Realizátoři zaměstnanostních projektů	Ne	
Lokální síť se koná pravidelně alespoň 1x6 měsíců	Ne	
Řeší konkrétní problematiku místní zaměstnanosti	Ano	
Existují záznamy o její činnosti (zápisy ze setkání apod.)	Ano	
Existují společné projekty	Ano	
Síť je otevřená pro vstup nových aktérů	Ano	
Kladné odpovědi celkem	7	

Sociální služby

a) Checklist - sociální služby

Monitoring řešení klíčového problému *nízká společenská efektivita sociální práce pro kvalitu života v lokalitě*

Lokalita:		Broumov
Datum sběru:		Duben 2018
Tazatel:		Adam Duffek
Forma sběru:		Společné vyplňování s pracovníky Sociálního odboru
Forma spolupráce s ASZ:		Vzdálená dílčí podpora

Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
----------------	----------------------------------	-----------------

Obec zjišťuje potřeby svých obyvatel

Pro oblast řešení potřeb osob a základního sociálního poradenství (tj. na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby) má obec vyčleněného odborného pracovníka/sociálního pracovníka (do pozn. uveďte úvazek)	Ano	1,5
Pro oblast řešení potřeb osob má obec navázanou spolupráci s jinou obcí, která disponuje odbornými pracovníky poskytujícími základní sociální	Ne	

poradenství (na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby)		
Pro oblast řešení potřeb osob má obec navázanou spolupráci s poskytovatelem sociální služby, který poskytuje základní sociální poradenství (na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby případně její zajištění)	Ano	
Pracovníci obce průběžně provádějí v terénu depistážní činnost v oblasti sociálně právní ochrany dětí (vyhledávání ohrožených dětí)	Ano	
Pracovníci obce průběžně provádějí v terénu depistážní činnost, tj. vyhledávání jedinců či skupin ohrožených sociálním vyloučením nebo jiným negativním sociálním jevem v jejich sociálním prostředí	Ano	
Depistážní činnost v terénu provádí jiný subjekt (poskytovatel sociální služby - uveďte jaký)	Ano	CSS Broumov
Obec zjišťuje potřebu sociálních služeb na svém území dalšími metodami:		
prostřednictvím dotazování občanů	Ano	

na základě informací poskytovatelů sociálních služeb	Ano	
„pasivní depistáží“ (např. distribuce letáků s informacemi do míst, kde se mohou nacházet osoby ohrožené - sociální služby, čekárny zdravotnických zařízení -s odkazem na místo, kde mohou požádat o pomoc)	Ano	
prostřednictvím vytvořených pracovních skupin složených ze zástupců občanů, poskytovatelů sociálních služeb, dalších subjektů	Ano	
jiným externím subjektem (např. výzkumné organizace, vysoká škola apod.)	Ne	
Obec má k dispozici nástroje k řešení zjištěných potřeb osob		
Pracovníci obce mají k dispozici informace o tom, které služby je možné svým obyvatelům zprostředkovat	Ano	
Obec má informace, které sociální služby (druhy služeb), v jaké kapacitě a pro jakou skupinu osob na jejím území působí	Ano	
Obec vytváří, zveřejňuje a aktualizuje pro občany přehled služeb, které na jejím území působí (např. prostřednictvím elektronického katalogu, písemného přehledu	Ano	Viz http://www.broumov-mesto.cz/socialni-sluzby-na-broumovsku/d-1280 a http://www.broumov-mesto.cz/assets/File.ashx?id_org=1276&id_dokumenty=1282

služeb a kontaktů apod.)		
Obec průběžně shromažďuje informace, které služby jsou pro řešení potřeb osob na jejich území nedostupné	Ano	
Obec plánuje zajištění služeb na svém území		
Obec vytváří a pravidelně aktualizuje komunitní plán (plán sociálních služeb apod.), který vychází ze zjištěných potřeb lidí	Ano	Nepravidelně
Obec je zapojena do komunitního plánování (např. na úrovni mikroregionu, obce s rozšířenou působností)	Ano	
Obec je zapojena do střednědobého plánování sítě sociálních služeb na úrovni kraje (např. v rámci pracovních skupin, komisí atd.)	Ano	
Obec se podílí na vytvoření podmínek pro zajištění potřeb osob		
Obec se ze svého rozpočtu podílí na financování sociálních služeb na svém území	Ano	4 % rozpočtu
Obec má vytvořen program pro financování sociálních služeb z rozpočtu obce	Ano	
Obec má pro posuzování žádostí poskytovatelů o finanční prostředky	Ano	Potřebnost

vytvořen systém kritérii		
Obec podporuje sociální služby na svém území jinak (např. zvýhodněné pronájmy obecních budov, dary, investiční dotace, zajištění kofinancování projektů poskytovatelů apod.)	Ano	Pronájem
V případě potřeby rozvoje, vzniku služby na svém území obec aktivně vyjednává s klíčovými subjekty (poskytovateli, krajem, MPSV apod.)	Ano	
Obec má vytvořeny nástroje k vyhodnocování způsobu zajištění potřeb osob		
Pracovník obce plní roli case managera (koordinátora) při řešení potřeb osoby a monitoruje změny situace u této osoby	Ano	Případová setkání
Obec získává průběžně informace (od osob, poskytovatelů) o tom, zda se změnila nebo vyřešila nepříznivá situace osoby	Ano	
Obec má vytvořeny nástroje k vyhodnocování efektivity poskytovaných služeb		
Obec má informace o nákladovosti poskytovaných služeb (součástí žádosti o finanční prostředky jsou rozpočty služby)	Ano	

Obec má stanovena kritéria „obvyklých nákladů“ na poskytování sociálních služeb (např. na jednotku služby – lůžko, pracovníka, nebo jednotku výkonu – např. hodinu služby)	Ne	Pouze DPS, kde jsou ale kritéria daná zákonem.
Obec má stanoveny limity ekonomické efektivity (např. max. podíl nákladů nepřímé péče ve vztahu k přímé péči)	Ne	
Kladné odpovědi celkem	24	

Zdroje

- Broumov - Dlouhodobý monitoring situace romských lokalit – české lokality, GAC, 2009
- Evaluace v lokálních partnerstvích, období 2008 – 2010, Sociofactor, 2011
- Gabalova analýza sociálně vyloučených lokalit z roku 2015, GAC, 2015
- Strategický plán sociálního začleňování pro Broumov 2010 – 2013, Lokální partnerství a ASZ, 2010
- Územní rozdíly v úrovni vzdělanosti obyvatelstva ČR, SLDB 2011, ČSÚ, 2011
- Zpráva o činnosti v pilotních lokalitách, ASZ, 2011